

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2013

Šťastný Jan

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁŘSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM

2012 - 2013

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Jan Šťastný

Islámský fundamentalismus

Praha 2013

Vedoucí bakalářské práce: Doc. Ing. Dr. Štefan Danics, Ph.D

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR COMBINED STUDIES

2012-2013

BACHELOR THESIS

Jan Šťastný

Islamic fundamentalism

Prague 2013

The Bachelor Thesis Work Supervisor: Doc. Ing. Dr. Štefan Danics, Ph.D

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a uvádím v seznamu použitých zdrojů. Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne

Jan Šťastný

Vlastnoruční podpis

Poděkování

Chtěl bych poděkovat vedoucímu této bakalářské za odborné vedení a podnětné rady při konzultacích. Panu Doc. Ing. Dr. Štefanu Danicsovi, Ph.D.

Anotace

Bakalářská práce se zabývá tématem fundamentalismu a jeho forem. V první části práce jsem rozebral tři světová náboženství a jejich formy fundamentalismu. Další část práce se zabývá islamismem a jeho radikálními formami. Závěr práce se věnuje tématu islámského džihádu a jeho forem. K psaní práce jsem využil mnoho odborných publikací a dále jsem čerpal z mnoha odkazů na internetu.

Klíčové pojmy

Islamismus, fundamentalismus, náboženství, křesťanství, judaismus, islám, terorismus.

Annotation

This thesis deals with fundamentalism and its forms. In the first part I focused on three world religions and forms of fundamentalism. In the next section I dealt with Islamism and its radical forms. In conclusion, I dealt with the topic of Islamic jihad and its forms. The writing I have used many professional publications and I drew from many references on the Internet.

Key words

Islamism, fundamentalism, religion, Christianity, Judaism, Islam, and terrorism.

OBSAH

Úvod	9
I. Vymezení náboženského fundamentalismu a klasifikace jeho forem	12
1. 1 Pojem fundamentalismus	12
1. 2 Křesťanský fundamentalismus	19
1. 3 Židovský fundamentalismus	26
1. 4 Islámský fundamentalismus.....	33
II. Aktuální projevy islámského fundamentalismu	37
2. 1 Umírněný islamismus	37
2. 2 Radikální islamismus	40
2. 3 Projevy islamismu v EU	44
III. Džihád	49
3. 1 Definice džihádu a jeho formy.....	49
3.2 Elektronický džihád	52
3. 3 Opatření demokratického státu vůči islamismu	54
Závěr.....	57

Úvod

Již od raných dob, kdy se vývoj člověka dostal do takové fáze, že začal přemýšlet o sobě samém a jeho účelu na světě, začala vznikat první náboženství. Člověk v boji o přežití věřil ve vyšší moc, která mu může pomoci v každodenním životě. Z počátku vznikaly nejrůznější druhy uctívaných objektů. Lidé po celém světě si představovali bohy různě. Bohové mohli mít podobu lidskou, zvířecí nebo různě formovanou v neznámou nadpřirozenou bytost (např. ve starodávném Egyptě, kdy bohové měli lidské tělo a zvířecí hlavy anebo naopak). Vedle bohů tu byli lidé, kteří měli spojení s bohy zprostředkovávat. Tyto osoby většinou měly velkou autoritu a oplývaly znalostmi, které při spojení s bohy využívaly. Lidé měli tendenci (a dodnes mají) upínat se k různým předmětům a symbolům. Ty pro ně mohly znamenat štěstí, ale také vyjadřovat zkázu. V Evropě a v jiných částech světa původní nejednotné uctívání různých bohů a dodržování místních obyčejů nahradilo moderní náboženství s jedním bohem a svátky, které jsou pro většinu věřících stejné.

Ačkoliv by se mohlo zdát, že náboženství je pro 21. století přežitkem, opak je pravdou. Mnohým jedincům naší společnosti totiž dnešní svět připomíná spíše chaos. V tomto chaosu nevidí nic pozitivního a jedna z možností jak z něho vystoupit je přejít na víru. Zatímco v Evropě je křesťanství ve většině zemí na ústupu a podle nových výzkumů se k církvi obrací stále méně lidí i v USA¹ (i když je stále velmi zbožnou zemí), boom zažívá islámské náboženství v oblasti Blízkého východu. Vzestup islámu a s tím spojeného politicky zaměřeného islamismu, lze spatřovat ve většině regionů Blízkého východu. Příčin je celá řada. Všeobecně lze však tvrdit, že za růst islamismu v regionu Blízkého východu může neschopnost tamních vlád a režimů. Tyto režimy jsou prolezlé korupcí, nenaslouchají potřebám občanů, nereagují na probíhající modernizaci regionu a nerespektují základní lidská práva a svobody. Některé z nich jsou ještě podporovány západními zeměmi (např. Saudská Arábie, Katar aj.), čímž již u takto neoblíbených režimů navíc vzniká averze vůči USA a zemím Evropy. Islám a islamistické spolky a politické strany nabízejí řešení, které má být obsaženo v Koránu a jiných posvátných

¹ **Internet [online], [cit. 2013-01-10]**

http://www.tyden.cz/rubriky/zahranici/amerika/v-usa-poprve-netvori-vetsinu-lidi-protestanti_248435.html

knihách. Islamisté se naučili politicky pracovat. Získali si oblibu u velké části společnosti (např. mezi studenty, nezaměstnanými, ale i u ženské části populace). Vytvářejí zájmové spolky, pořádají dětské tábory, pomáhají chudým a nezaměstnaným. Jejich dlouholetá činnost se projevila během tzv. „Arabského jara“, kdy islamisté úspěšně pořádali masové demonstrace namířené proti stávajícím režimům, a v několika arabských státech došlo k pádu vlád. Jinde se rozpoutaly krvavé nepokoje a občanské války (např. Libye, Sýrie). Problém islamismu můžeme přirovnat pro naše podmínky s občasným vzrůstem extremistických nálad. Extremisté v našich podmínkách využívají neschopnosti vlád reagovat na palčivé společenské otázky. Debakl vlády složené po posledních parlamentních volbách, neustálé politické aféry, zvyšování daní, snižování platů, nezaměstnanost, kriminalita ve vybraných lokalitách, to vše zapříčinilo nárůst stran na okraji politického spektra. Pro současnou vládu nastalo vyúčtování v posledních krajských a možná i prezidentských volbách. V krajských volbách jsme viděli náhlý vzestup komunistické strany. Ta celkově získala cca 20% hlasů.² V jihočeském kraji kvůli obsazení postů na vedení školství komunisty, protestovaly stovky lidí na několika demonstracích.³ Podobná situace nastala ve Zlíně, kdy desítky demonstrantů narušovalo zasedání krajských zastupitelů, na kterém došlo k předání vlády nad krajem do rukou KSČM.⁴ V ústeckém kraji zase posílila DSSS (bývalá Dělnická strana). K úspěchu jí jistě pomohla nevyřešená situace s romskou populací na Šluknovsku.⁵ Nespokojenost se stávající politickou situací hraje do karet radikálním stranám. Ty se snaží odlišit od vládnoucích politických partají a snaží se získat hlasy nespokojenců. Podobné je to na Blízkém východě. Tam ovšem nespokojence získávají islamistické politické strany. Pod heslem „islám je řešení“ se dostávají k moci. Právě návrat k původnímu náboženství má vylepšit svízelnou životní situaci blízkovýchodních obyvatel. A právě zde se dostáváme k onomu fundamentalismu. Pojem si více rozebereme v určené kapitole, ale ve zkratce znamená „*bezvýhradné lpění na textu*

² **Internet [online], [cit. 2013-01-10]**

www.volby.cz/pls/kz2012/kz62?xjazyk=CZ&xdatum=20122012

³ **Internet [online], [cit. 2013-01-10]**

<http://www.denik.cz/jihocesky-kraj/demonstrovali-proti-komunistum-v-rade-kraje-uz-poctvrte-20130126-jxzy.html>

⁴ **Internet [online], [cit. 2013-01-10]**

<http://www.denik.cz/zlinsky-kraj/aktualne-pred-krajskym-uradem-protestuje-dve-ste-lidi-20121108-2mz2.html>

⁵ **Internet [online], [cit. 2013-01-10]**

<http://www.denik.cz/ustecky-kraj/krajske-volby-spolecnost-se-neradikalizuje-hleda-reseni-20121017-9nk7.html>

*základní knihy daného náboženství, vyžaduje jejich doslovný výklad a uplatňování v životě, netoleruje jiná náboženství“.*⁶

V první části práce se budu snažit vysvětlit pojmy, které se váží přímo na slovo fundamentalismus. Dále se budu zabývat jednotlivými druhy fundamentalismu a to křesťanským, židovským a islámským. Islámský fundamentalismus si dále rozebereme podrobněji a v práci se dostaneme až k Džihádu a jeho formám.

Cílem práce je podat nové informace k tomuto zajímavému tématu a pokusit se nahlédnout do způsobu života a myšlení jedincům, po které je víra vším.

⁶ **Internet [online], [cit. 2013-01-11]**
www.mvcr.cz/soubor/sod-2010-pdf.aspx

I. Vymezení náboženského fundamentalismu a klasifikace jeho forem

1. 1 Pojem fundamentalismus

„Slovo *fundamentalismus* pochází z latinského *fundamentum*, které znamená základ“.⁷ Pojem fundamentalismus začal vznikat někdy na přelomu 19. a 20. století v USA. Tehdejší stoupenci protestantské církve čekali na příchod tisícileté říše Kristovi (nebo také tisícileté království – víra v nový příchod Krista a jeho panování na zemi, příchod Krista je ale složitější, protože během příchodu bude hrát určitou roli i Satan, nevěřící lidé druhý příchod Krista nevydrží, věřící s Kristem odcestují do nebes).⁸ Rázně odmítali nové dekadentní kulturní směry a moderní poznatky o vývoji člověka a přírody (tedy tehdy populární Darwinovu teorii). Vymezovali se též proti kritikům bible. Tvrdili, že bible je nezpochybnitelný základ všeho učení. Své názory vydali v 12. svazcích s názvem *The Fundamentals*. Stoupenci těchto myšlenek se později sami začali nazývat fundamentalisty a založili různé spolky a organizace. Ty sdružovali věřící z různých společenských vrstev a sociálních skupin (studenti, právníci, dělníci apod.). Svým učením se snažili ovlivnit některé z církví, které působili v USA.⁹ O tom ovšem bude řeč v příslušné kapitole. Dnes chápeme pojem fundamentalismus především ve spojení s islámským radikalismem. Nicméně, interpretace pojmu fundamentalismu je velmi složitá a často dnešními médii různě překroucená. Označením někoho za fundamentalistu často chápeme jako něco negativního. Někteří novináři často tento pojem používají k vykreslení někoho zlého, fanatického, teroristu, blázna. Novináři tento pojem usnadní práci s kompletací článku. Čtenáře do problematiky nezasvěceného tento použitý slovní výraz jistě zaujme a onen článek si přečte. Přitom tomu tak nemusí vůbec být. V každém případě pro naplnění výrazu fundamentalismus potřebujeme mnohem více aspektů posuzovaného subjektu, abychom rozhodli, zda ho posoudit jako fundamentální či nikoliv. Výše jsem uvedl zkrácenou verzi pojmu fundamentalismus,

⁷HEYWOOD, A. *Politické ideologie*. 4. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008 ISBN 978-80-7380-137-3, str. 297

⁸Internet [online], [cit. 2013-01-14]

<http://www.znamenicasu.cz/milenium-tisicilete-kralovstvi/>

⁹KROPÁČEK L. *Islámský fundamentalismus*. Praha, Vyšehrad. spol. s r. o., 1996 ISBN 80-7021-168-7, str. 11-12

kteřou vydává Ministerstvo vnitra v učebním textu pro základní školy tedy, že fundamentalismus je „bežvýhradné lpění na textu základní knihy daného náboženství, vyžaduje jejich doslovný výklad a uplatňování v životě, netoleruje jiná náboženství“¹⁰ V mnohých encyklopediích se dočtete, že fundamentalismus je hnutí, politický, myšlenkový nebo teologický proud či směr. Univerzitní profesor sociální etiky z Magdeburgu S. H. Pfürtner pojem fundamentalismus definuje ze široka jako: „útěk k radikalismu, často spjatý s násilím, spolu s odmítáním dostatečné vnímavosti k realitě, racionality a rozvíjením svobody pro jednotlivce a společnost“.¹¹ Andrew Heywood ve své knize Politické ideologie píše „Fundamentalismus je styl myšlení, kdy určité principy se považují za zcela zásadní „pravdy“, jejichž autorita je bez ohledu na jejich obsah nezpochybnitelná a nade vše povýšená. Jednotlivé fundamentalismy mají proto málo – pokud vůbec něco – společného, nepočítáme-li to, že jejich stoupcí se vyznačují smrtelnou vážností či zápallem, pramenícím z doktrinární jistoty.“¹² Dále pokračuje: „Fundamentalismus se zpravidla spojuje s náboženstvím a s vírou v doslovnou pravdivost posvátných textů; lze se s ním však setkat i u politických vyznání. Dokonce i o liberálním skepticizmu lze říci, že obsahuje fundamentalistickou tezi, podle níž o všech teoriích (kromě vlastní) by se mělo pochybovat. Třebaže termín fundamentalismus se často užívá hanlivě na označení nepružnosti, dogmatismu a autoritářství, může znamenat i nesobeckost a zásadovost“.¹³ Právě onen zmiňovaný „patent“ na pravdu určitého náboženství je společný pro všechny typy fundamentalismu. Např. podle islámského práva šaría se za odklon od islámu trestá smrtí. Známý je případ kdy byla v Pákistánu odsouzena k trestu smrti žena za to, že vyznávala křesťanskou víru. Místní Imám jí měl doslova říci: „Pokud nechceš zemřít, musíš přestoupit na islám. Jsi připravena stát se dobrou muslimkou?“¹⁴ Ženě pravděpodobně nepomůže ani to, že je matkou 5 dětí. Manžel ženy se, ale proti rozsudku odvolal a k popravě k dnešnímu dni zatím nedošlo (žena čeká na konečný

¹⁰ Internet [online], [cit. 2013-01-11]

www.mvcr.cz/soubor/sod-2010-pdf.aspx

¹¹KROPÁČEK L. *Islámský fundamentalismus*. Praha, Vyšehrad. spol. s. r. o., 1996 ISBN 80-7021-168-7, str. 14

¹²HEYWOOD, A. *Politické ideologie*. 4 vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008 ISBN 978-80-7380-137-3, str. 304

¹³HEYWOOD, A. *Politické ideologie*. 4 vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008 ISBN 978-80-7380-137-3, str. 304

¹⁴ Internet [online], [cit. 2013-01-11]

<http://www.krestandnes.cz/article.htm?vars=pakistanska-krestanka-asia-bibi-ceka-jiz-dva-roky-na-popravu-odmitla-prestoupit-na-islam/18462>

rozsudek více jak 2 roky).¹⁵ Podobnými zákony jsou pronásledováni miliony křesťanů na celém světě. Stíhání jsou však i vyznavači jiných náboženství. Před lety zase Polskem zahýbal případ mladé zpěvačky, která se během rozhovoru pro televizi zmínila o bibli a řekla: „*Je těžké věřit něčemu, co napsali lidé, kteří pili až moc vína a kouřili cigarety z nejrůznějších bylin*.“¹⁶ Za podobné prohlášení jí v Polsku hrozil až dvouletý trest vězení. Proces se vlekl a nakonec byla zpěvačka odsouzena k pokutě 5000 zlatých.¹⁷ Trest je sice směšný oproti tomu jaký by za podobný výrok dostala v některé islámské zemi, ale znepokojivé je to, že se podobnými výroky soud vůbec musí zabývat. Podobné tresty je snaha u fundamentálních forem náboženství prosazovat. Heywood ve své knize *Politické ideologie* problematiku fundamentalismu velice dobře pojal, proto z tohoto titulu budu převážně čerpat. Mezi hlavní témata, které k fundamentalismu zařadil, byla: - náboženství a politika, motivace fundamentalistů, antimodernismus, militantnost.¹⁸

Náboženství a politika by měla fungovat podle fundamentalistů jako celek. Stát a jeho legislativa by se měly řídit podle daných nezpochybnitelných náboženských zásad. Náboženství v každém případě v takto fungujícím státu ovlivňuje jeho činnost a zasahuje do života občanů tohoto státu. Velkou moc získávají duchovní autority a jiné osoby, které dané náboženství spravují. Pro některé jedince má život ve fundamentalisticky vedeném státě výhody. Stát má snahu občany organizovat do různých sdružení. V tomto případě se jedná o spolky fungující skrze náboženství (podobnou snahu organizovat lid měly režimy na bázi fašismu a komunismu). Někteří občané tak mohou mít dobrý pocit z toho, že k něčemu patří anebo, že dělají něco dobrého, prospěšného. Jiní však mohou pociťovat jakýsi tlak nebo snahu o kontrolu nad svojí osobou ze strany státu. Fundamentalisté hlásají, že změni současný neuspokojivý stav ve státě. Víra podle nich odstraní korupci, sníží kriminalitu a odstraní mnohé další problémy společnosti. Víru musí ovšem sdílet všichni občané státu. Ten kdo nevěří nebo vyznává jiné náboženství než to jedno „správné“ je považován za zastávajícího

¹⁵ Internet [online], [cit. 2013-01-11]

<http://www.freeasiabibi.co.uk/home.cfm>

¹⁶ Internet [online], [cit. 2013-01-11]

<http://www.novinky.cz/koktejly/199868-zname-polske-zpevacce-hrozi-dva-roky-vezeni-kvuli-rouhani.html>

¹⁷ Internet [online], [cit. 2013-01-11]

[http://en.wikipedia.org/wiki/Doda_\(singer\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Doda_(singer))

¹⁸ HEYWOOD, A. *Politické ideologie*. 4. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008 ISBN 978-80-7380-137-3, str. 300

stavu, tedy nepřítel státní, revoluce apod. Fundamentalismus má snahu odstranit vše „špatné“ a vystavět novou společnost na „dobrých, správných“ základech.¹⁹

Pokud společnost přejde pod vládu fundamentalistů, nutně to nemusí znamenat jít o krok zpět, vrátit se do minulosti, zaostat. Dnešní fundamentalisté se snaží tradiční víru skloubit s moderními poznatky ve všech vědních oborech. „*Bůh dal lidem fyzický svět, jak praví jeden populární hadíth (krátký náboženský verš), aby ho poznávali. A skrze poznávání božího stvoření lze lépe poznat a pochopit také Boha-stvořitele samého*“.²⁰

Nicméně i tak je některé učivo ve fundamentalisticky orientovaných zemích „tabu“. Studenti si záměrně vybírají technicky nebo lékařsky zaměřené obory, protože je zde všechno poměrně dané bez velkých možností o spekulování o náboženství (např. matematika, fyzika, biologie, chemie). Naopak neoblíbené jsou humanitně a filosoficky orientované obory. Zde během výuky přeci jenom může docházet k porovnávání myšlenek jednotlivých náboženství, ale také může vést ke kritice toho stávajícího.²¹ Výše jsem stručně popsal náhled na vědecký vývoj zastánců islámského fundamentalismu.

Moderní státy Evropy a státy Severní Ameriky mají tendenci oddělit vliv náboženství a náboženského uvažování od státu. Tomuto trendu se říká sekularismus. Sekularizaci si prošla postupem času i Evropa. Můžeme si vzpomenout na středověk, kdy moc církve byla velká a často docházelo ke střetu mezi panovníkem některého království a představiteli církve. Nástupem demokratických vlád a liberálních myšlenek došlo k postupné sekularizaci až prakticky do dnešní podoby. Zastánci sekularizace si původně mysleli, že nemůže dojít k opačnému jevu, tedy postupnému spojování státu s náboženstvím. O tom, že opačný postup je možný, svědčí vzestup islamistických režimů na blízkém východě.

Motivací pro náboženské fundamentalisty je především to, že nabízí v nejisté době jistotu a pořádek. Takto nastolený řád má být trvalý. Řádu chtějí fundamentalisté docílit jednoduchými prostředky (např. zavedením práva šaría). Fundamentalisté si slibují, že po nastolení té „správné“ víry dosáhnou blahobytu nebo aspoň zlepšení dosavadního

¹⁹ HEYWOOD, A. *Politické ideologie*. 4. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008 ISBN 978-80-7380-137-3, str. 301-303

²⁰ ČERNÝ, K. *Svět politického islámu – Politické probuzení Blízkého východu*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2012 ISBN 978-80-7422-166-8 str. 262

²¹ ČERNÝ, K. *Svět politického islámu – Politické probuzení Blízkého východu*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2012 ISBN 978-80-7422-166-8 str. 261-262

neuspokojivého stavu. Fundamentalisté v některých státech nahradili socialisty. Socialismus jako takový zklamal a de facto padnul s pádem SSSR a zemí východního bloku. Podle fundamentalistů je jejich hnutí něco nového, co nezklame. Věří, že rozřešení krize lze nalézt v náboženských textech. Ty jsou ovšem místy složité a pro ovládnutí masy lidí nepoužitelné. Proto si často z posvátných knih vybírají jen dané pasáže. V některých případech může dojít k takovému zkomolení pojmů a vytržení slov z kontextu, že se může vytvořit nová větev náboženství.²²

Antimodernismus je dalším pojmem, který se vztahuje k fundamentalismu. Fundamentalismus se vykazuje averzí vůči modernímu světu. Jeho vymezení není, jak jsem uvedl výše vůči vědě, ale vůči kultuře a společnosti. Fundamentalistům vadí rozpad tradiční rodiny, propagace homosexuality, alkoholismus, drogy atd. Například u křesťanských fundamentalistů známe jejich ostrou kritiku potratů. Rovněž často pořádají protesty proti pochodům homosexuálů. Zde bych se asi zmínil, že uvedené fenomény nemusí nutně odsuzovat jenom náboženští fundamentalisté, ale i lidé, kteří v těchto projevech vidí začátky úpadku dnešní civilizace.²³ Fundamentalisté dnes k šíření svých myšlenek používají moderní prostředky. Mohu uvést televizi, mobilní telefony, internet (webové stránky různých organizací, ale i kanály na přehrávání videí po internetu jako je třeba Youtube, kam fundamentalisté mohou ukládat svá kázání, které lze poté přehrát po celém světě). Pomocí internetu si mohou spřátelené organizace posílat pozvánky na sjezdy a shromáždění nebo mohou komunikovat pomocí emailu. Zmínit lze i Facebook. Právě Facebooku a jiným internetovým komunikačním kanálům je připisován značný podíl při vypuknutí Arabského jara v roce 2011. Někteří experti na Blízký východ si myslí, že bez internetu by Arabské jaro v roce 2011 nepropuklo.²⁴

Militantnost je pro fundamentalisty typická. Často se považují za „boží bojovníky“ a podle toho jednají. Myslí si, že chrání samu podstatu, onen základ. Za ochranu svého náboženství jsou schopni položit život. Fundamentální hnutí je energické, horlivé, věci se musí posouvat stále vpřed ve jménu daného náboženství. K radikalizaci fundamentalistů může pomoci i častý fakt, že u některých náboženství úmrtí při šíření

²² HEYWOOD, A. *Politické ideologie*. 4. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008 ISBN 978-80-7380-137-3, str. 304-305

²³ HEYWOOD, A. *Politické ideologie*. 4. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008 ISBN 978-80-7380-137-3, str. 305-307

²⁴ **Internet [online], [cit. 2013-01-15]**

<https://www.euroskop.cz/8801/19943/clanek/bez-internetu-by-arabske-jaro-2011-neprišlo/>

víry je automatickou vstupenkou do nebe nebo ráje. Proto někteří fundamentalisté ze smrti strach nemají nebo jí cíleně vyhledávají. Padlý bojovník se stává automaticky hrdinou a na jeho smrti netratí ani rodina. Ta často získá ve společnosti zvláštní postavení a uznání. Tato skutečnost dělá z některých bojovníků velmi nebezpečnou zbraň, protože víra jim slibuje, že smrtí prakticky nic neztratí, ba naopak spíš získají. Tento fenomén vnímáme hlavně u islámu. Fundamentalisté mohou zakládat různé vojenské a polovojenské organizace. Známé jsou především tábory na výcvik teroristů. Například podle jedné zprávy pro OSN bylo před americkým útokem na Afghánistán v této zemi 55 výcvikových táborů, kde se cvičilo až 13 000 lidí.²⁵ Křesťanští militanti ve smyslu chopení se zbraní jsou většinou výjimkou. Jednu z výjimek mohu zmínit událost ve Waco v roce 1993. Kdy příslušníci sekty Davidiánů bránili svůj ranč před americkými ozbrojenými sbory. Bezpečnostní složky měli vážné podezření a důkazy o tom, že sekta přechovává automatické pušky a jiné zbraně. Agenti na sektu neúspěšně zaútočili a ranč posléze několik týdnů bezvýsledně obléhali. V konečné fázi obléhání došlo k zapálení budovy, ve které se Davidiáni schovávali, a několik desítek jich zde uhořelo.²⁶ Většinu křesťanských polovojenských organizací v USA spojuje Hnutí křesťanské identity. Tato organizace se opírá o ideologii antikomunismu, rasismu a antisemitismu. Davidiáni pod tuto organizaci nepatřili, proto jejich případ vzbuzoval u některých aktivistů bojujících za svobodu dojem, že snahou vlády je „utahovat šrouby“ a omezovat tak svobodu.²⁷ Svoje jednotky organizuje třeba strana Hamás, která o sobě prohlašuje, že je „*palestinskou větví Muslimského bratrstva, usilující o zničení Izraele ve svaté válce, džihádu*“²⁸. Jednotky Hizballáhu též napojeného na náboženské fundamentalisty zase mají podle nových zpráv bojovat po boku vojsk syrského prezidenta Asada.²⁹ Židovští fundamentalisté zase mají na svědomí vraždu izraelského předsedu vlády Jicchaka Rabina, který usiloval o mírové řešení některých otázek v

²⁵**Internet [online], [cit. 2013-01-15]**

www.sme.sk/c/118286/teroristické-tabory-zo-satelitu.html

²⁶**Internet [online], [cit. 2013-01-15]**

www.neaktuality.cz/krimi/masakr-waco-nepovedeny-zasah-si-vyzadal-85-zivotu/

²⁷SVOJTKA & CO., *Encyklopedie světový terorismus od starověku až po útok na USA*, 2001. ISBN 80-7237-340-4 str. 473-478

²⁸SVOJTKA & CO., *Encyklopedie světový terorismus od starověku až po útok na USA*, 2001. ISBN 80-7237-340-4 str.378-379

²⁹**Internet [online], [cit. 2013-02-19]**

<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/215643-mezinarodni-trestni-tribunal-by-mel-zacit-soudit-syrii/>

izraelsko-palestinském konfliktu.³⁰ „*Nelituju ničeho. Jednal jsem na přímý rozkaz Boha*“³¹. Vypověděl atentátník po činu.³²

³⁰SVOJTKA & CO., *Encyklopedie světový terorismus od starověku až po útok na USA*, 2001. ISBN 80-7237-340-4 str. 321

³¹SVOJTKA & CO., *Encyklopedie světový terorismus od starověku až po útok na USA*, 2001. ISBN 80-7237-340-4 str. 206

³²Tamtéž

1. 2 Křesťanský fundamentalismus

Křesťanství je náboženství založené na učení a skutcích Ježíše Krista. Ten byl za své vystupování na veřejnosti odsouzen a posléze ukřižován. Kristus se svým učením byl trnem oku tehdejšími římskými vládci, ale i stávajícím židovským duchovním v oblasti dnešního Izraele. Ježíš hlásal víru v jednoho boha a sliboval brzký příchod božího království. Chtěl, aby lidé byli schopni odpouštět, projevovali lásku k bližním, pomáhali slabým. Snažil se prosadit pokrokové myšlení v tehdejší židovském náboženství, ale tím si znepřátelil většinu židovských duchovních. Podle bible měl činit zázraky a uzdravovat nemocné. Ježíš po své smrti na kříži měl vstát z mrtvých. Jeho tělo totiž nebylo v hrobce krátce po jeho smrti nalezeno. Kristovým učencům (apoštolům) se pak Ježíš 40 dní po smrti zjevoval. Církev zmizení Ježíšova těla vysvětlovala „vzkříšením“. Kristus vystoupil na nebe a na zem byl seslán Duch svatý, který posléze pomáhal šířit křesťanskou víru.³³ Víra se ze začátku šířila mezi prostým lidem. První křesťané byli ze začátku často pronásledováni a svoji víru museli vyznávat tajně. Mnoho křesťanů bylo popraveno nebo předhozeno lvům v aréně. Pronásledování ukončil až římský císař Konstantin, který křesťany zrovnoprávnil, a později se křesťanství stalo státním náboženstvím. Křesťanství chtěl dát určitý řád, a proto svolal biskupský koncil, na němž se vyřešili základní otázky ohledně víry. Nastala však opačná situace a ti, kteří s vírou nesouhlasili, byli pronásledováni nebo popraveni.³⁴ Křesťanství se později díky misiím kněží šířila po celé Evropě. Dnes je po celém světě okolo 2 miliard věřících. Nejvíce jich najdeme v Severní a Jižní Americe, dále pak v Africe a v Evropě. Církev přesto nebyla v otázkách víry nikdy jednotná. K velkému dělení došlo v roce 1054. Vznikly dvě církve a to katolická a pravoslavná. Rozdílů mezi oběma církvemi je více, ale pravoslavná církev se opírá více o původní křesťanské náboženství. Katolická církev zase zavedla některá nová dogmata, která se pravoslavné církvi příčí. Dále katolická církev uznává jako hlavu církve papeže. Pravoslavná církev je rozdělena na více autonomních církví a jim vládnou biskupové. V 16. století nastalo období tzv. reformace kdy se od katolické církve oddělili protestanté. Ti kritizovali dosavadní církev za obohacování a vydělávání peněz na odpustcích. Protestanté

³³ **Internet [online], [cit. 2013-01-15]**

<http://cs.wikipedia.org/wiki/K%C5%99es%C5%A5anstv%C3%AD>

³⁴ *Encyklopedie historie světa*, OTTOVO nakladatelství, s. r. o. Praha, 2001 ISBN 80-7181-567-5 str. 72-73

neuznávají pojetí církve jako prostředníka spojení s bohem. Věří, že Boží slovo si člověk může přečíst z Bible a nepotřebuje k tomu církevní autoritu. Proto věřící zakládají místní spolky, které se věnují studiu evangelia. V období reformace, ale i po něm se objevilo mnoho nových křesťansky zaměřených směrů a i dnes vznikají nové církve a sekty.³⁵

V křesťanství najdeme znaky fundamentalismu již v jeho počátcích. To ještě nebyli ucelené myšlenky křesťanství a neexistoval nový zákon obsažený v Bibli. Z činů a života Ježíše Krista a prvních apoštolů můžeme usuzovat, že se jejich chování vykazovalo některými znaky dnešních fundamentalistů. Především šlo o víru, o které si mysleli, že je ta jejich jediná správná. Jak jsem psal výše, Ježíš si udělal mnoho nepřátel v náboženských a vládních kruzích tehdejší Judeje. Zabýval se tématy, jako je střet dobra a zla, Boha a ďábla. Nakonec ona mučednická smrt. Kdyby Ježíš své kázání odvolal nebo včas své vystupování na veřejnosti ukončil, mohl si zachránit život. V případě těchto lidí ovšem idea měla větší váhu než život samotný. Naopak řadu prvků definovaného fundamentalismu zde nevidíme jako je např. zasahování náboženství do politiky (podle dostupných informací se první křesťané do politiky nevměšovali). Zmínit mohu i onu militantnost, kdy se křesťanská víra s tímto prvkem moc neslučuje. Při šíření křesťanství přeci jen docházelo často k násilí. To bylo mířeno např. na pohany, kteří neakceptovali nové náboženství. V Evropě byly křížové výpravy ve středověku namířeny především proti Slovanům a obyvatelům Pobaltí a Skandinávie. Známy je třeba pád Arkony. Sídla slovanského kmene Ránů, který byl násilně obrácen na křesťanskou víru.³⁶ Pronásledování byli křesťany i Židé. Těm bylo připisováno Kristovo ukřížování, což mělo za následek staletí nenávisti vůči tomuto národu. Křesťané chtěli původně obrátit Židy na křesťanskou víru. Ti však raději opouštěli země, kde byla snaha o jejich přechod křesťanství. Teror vůči nim vrcholil v období, křížových výprav. V té době všeobecně v Evropě panovala nenávist vůči, kterémukoliv náboženství jinému než křesťanskému. Židé byli společně s Araby masakrováni středověkými rytíři po tisících.³⁷ Křížové výpravy byly organizovány proti nepřátelům křesťanství, mezi ně

³⁵ **Internet [online], [cit. 2013-01-15]**

<http://cs.wikipedia.org/wiki/K%C5%99es%C5%A5anstv%C3%AD>

³⁶ **Internet [online], [cit. 2013-01-15]**

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Arkona>

³⁷ *Encyklopedie historie světa*, OTTOVO nakladatelství, s.r.o. Praha, 2001 ISBN 80-7181-567-5 str. 108-109

patřili především muslimové, pohané a kacíři.

Mezi samotnými, křesťany panovalo napětí. Výše jsem popsal základní dělení církví a přístupu věřících k víře. Spor mezi větvemi křesťanství vyústil v jeden z nejotřesnějších případů náboženského fanatismu během tzv. Bartolomějské noci. Ta byla vyústěním několik desítek let trvajících náboženských sporů mezi katolíky a protestanty. Spor vyústil až k povraždění několika tisíc protestantů, katolíky za podpory tehdejšího francouzského trůnu. Svoji roli hrála i politika. Událost se stala v druhé polovině 16. stol.³⁸

Dalším příkladem může být rozpor mezi katolíky a protestanty v Irsku. Tento konflikt začal vznikat v 16. a 17. století kdy se do Irska začali za podpory tehdejších britských panovníků stěhovat protestanté z Anglie a Skotska. To vedlo k mohutným katolickým bouřím, které musely být potlačeny armádou. Konflikt se táhl až do 20. století, kdy sílil tlak na britskou vládu na osamostatnění Irska a urovnání náboženských problémů. Aktivisté snažící se o osamostatnění Irska se nazývali Fénisté. Od 80 let 19. století Fénisté spáchali desítky pumových atentátů. K dalším nepokojům došlo během první světové války a krátce po ní už vedla britská vláda jednání o nezávislosti Irska. To vedlo k rozdělení Irska na větší jižní část, která byla nezávislá a severní (ulsterskou oblast), která byla obývaná protestanty a zůstala závislá na Velké Británii. V tomto období také vznikla IRA (Irská republikánská armáda). IRA bojovala stažení jednotek ze Severního Irska a chtěla dosáhnout úplného osamostatnění Irska. Náboženský rozpor byl v tomto konfliktu od začátku patrný a díky velkému počtu obyvatel vyznávajících katolickou víru nedošlo k úplnému sjednocení Irska. IRA a její stoupenci vedli ozbrojený boj dále. V 60. letech minulého století se však IRA inspirovala v zahraničí, kde sílilo hnutí za občanská práva. To vedlo IRA k vyhlášení příměří a nově se její velká část stoupenců začala věnovat mírovým aktivitám. Mezi ty patřilo upozorňování na náboženské diskriminaci v zaměstnávání, volební podvody, které v oblasti držely u moci protestantské politiky. V roce 1969 eskalovalo napětí mezi katolickou a protestantskou komunitou v Severním Irsku poté co protestantské polovojenské jednotky brutálně potlačila pokojnou demonstraci za občanská práva v Londonderry. Britská vláda vyslala do oblasti své vojáky, aby bránili katolíky, ale ti začali ve svých čtvrtích stavět barikády a bránili britským vojákům jejich překonání. Situace se jenom horšila. Britští výsadkáři

³⁸MÜLLER Z., *Svaté války a civilizační tolerance*. Praha, ACADEMIA, 2005 ISBN 80-200-1355-5 str. 24-25

v lednu 1979 potlačili demonstraci katolíků střelbou a 13 z nich zabili. Násilí v roce 1972 v Severním Irsku si vyžádalo 474 lidí. Proti stoupenců IRA stáli členové Ulsterské obranné asociace (UDA). Ti za tiché podpory britské vlády páchali atentáty na irské katolíky. K tomu používali střelné zbraně, ale i nastražené nálože. Náboženská nesnášenlivost a tzv. etnický nacionalismus vedl v Irsku ke staletím rozporů a válčení. Situace v tomto regionu je dnes již stabilnější.³⁹

Na začátku práce, kde jsem se snažil definovat výraz fundamentalismus, bylo řečeno, že výraz pochází z hnutí, které vzniklo v USA. Fundamentalisté se snažili zamezit moderním výkladům víry a jako jediný zdroj informací o víře byla bible. V USA si fundamentalisté získali mnoho stoupenců. Svoji roli hrála i velká náboženská tolerance. Svoboda náboženského vyznání v porovnání se zbytkem vyspělého Západního světa na velmi vysoké úrovni. Proto se USA stali pro mnohé náboženské sekty a hnutí dobrým útočištěm. Zároveň díky novosti tohoto státu a zemí s pověstí „konečných možností“ si mnohé náboženské skupiny myslely, že právě v této zemi dosáhnou svých náboženských cílů a nastolí nový společenský řád podle své víry. V politice neměli náboženští fundamentalisté velké úspěchy. Výjimkou může být období 20. a 30. let v období prohibice, kdy někteří náboženští představitelé brojili proti alkoholu a zároveň stav některých oblastí v USA rovnající se anomii, obracel některé americké občany k fundamentalisticky zaměřeným náboženským vůdcům. V 60. a 70. letech se začala společnost v USA měnit. Sítilo hnutí za občanská práva, které se snažilo zrovnoprávnit černochoy, homosexuály a ženy. Dále bylo zrušeno modlení na státních školách. Tyto bouřlivé společenské jevy svým způsobem ohrožovali tradičně založené Američany. Ti se začali organizovat v různých uskupeních s cílem, „vrátit Ameriku bohu“. Tyto skupiny se navzájem snažili podporovat a jako celek se označovali jako Nová křesťanská pravice. Ta dosahovala největšího politického rozmachu v období vlády amerického prezidenta R. Reagana, který přejal některé myšlenky Nové křesťanské pravice a snažil se je prosadit. Po Reaganově éře nastal značný úpadek. Vlivem úpadku část organizací spadajících pod Novou křesťanskou pravici militarizovala. Myšlenka byla taková, že pokud tyto organizace nedosahovali svých cílů mírovou politickou cestou, zkusí to cestou násilí. Militantní činnost, křesťanů se ovšem ve většině případů

³⁹SVOJTKA & CO., *Encyklopedie světový terorismus od starověku až po útok na USA*, 2001. ISBN 80-7237-340-4 str. 499-509

mihla účinkem a naopak snahy vrátit se k počátkům víry zdiskreditovala.⁴⁰

Dobrym příkladem jsou americké protipotratové skupiny. Některé z nich žádají radikální změny stávajících zákonů o potratech. Potraty by nejraději úplně zrušili nebo, alespoň vymezili určitou škálu kritérií, za kterých by matka mohla potrat podstoupit (např. možné zdravotní komplikace během těhotenství, špatná životní situace, dítě bylo zplozeno po znásilnění, incestem apod.). Zákony jednotlivých států (jak v Evropě, tak v USA) se v případě potratů značně liší. Někde je lze podstoupit pouze v některých případech, jak jsem uváděl výše. Jinde matka dítěte nemusí mít pádný důvod k ukončení těhotenství a může jít na potrat bez obav trestního postihu. Každý stát rovněž stanoví lhůty do kdy lze potrat provést. V USA se protipotratové skupiny začali organizovat po roce 1973, kdy nejvyšší soud USA konstatoval, že zákon, jenž by zakazoval potrat, by znamenal porušení ústavou garantovaných lidských práv. Skupiny se ze začátku nechovali násilně, ale později se dopouštěli takových zločinů jako je vyhrožování, vandalismus, žhářství, fyzické napadání, vraždy, bombové útoky atd. Útoky začali v roce 1977 a jako první evidovaný případ je žhářství na jedné potratové klinice v Minnesotě. Do konce 90. let 20. stol. bylo v USA evidováno 9 vražd, 20 pokusů o vraždu převážně zdravotnického personálu, žhářské a bombové útoky by se dali počítat v řádu desítek. Někteří z pachatelů se dostali do seznamů nejhledanějších osob v USA. Známý je např. útok na olympijské hry v roce 1996 v Atlantě, kde zemřela 1 osoba a přes sto lidí bylo zraněno nebo aféra s falešnými antraxovými dopisy, které byly poslány do stovek klinik, kde se prováděli potraty. Útoky na zdravotnická centra a jejich pracovníky většina americké populace odsoudila. Protipotratoví aktivisté sice na problém upozornili, ale byli často vnímáni za teroristy, jenž životy lidí nechrání, ale naopak berou. V důsledku opakovaných útoků byla přijata některá zvláštní opatření ve zdravotnických centrech, ale i ve změně přístupu vlády USA k protipotratovým skupinám. Činnost těchto skupin způsobila mnohé psychické trauma zaměstnanců podobných zařízení. Někdy musela být identita osob provádějících potrat dokonce utajena.⁴¹

I dnes dochází k útokům v USA na nemocnice, kde se provádějí potraty. Mohu uvést

⁴⁰ HEYWOOD, A. *Politické ideologie. 4 vydání*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008 ISBN 978-80-7380-137-3, str. 301-303

⁴¹ **Internet [online], [cit. 2013-03-20]**

<http://www.rexter.cz/protipotratovy-terorismus/2003/11/01/>

vraždu doktora Tillera v roce 2009. Ten byl zastřelen Scottem Roederem. Roeder se pohyboval v protivládních a protipotratových organizacích řadu let. Studoval bibli a byl velice zbožný. Dokonce byl v minulosti obviněn z napomáhání při výrobě výbušnin. Roeder Tillera měsíce sledoval a poté ho zastřelil v kostele během bohoslužby. Tiller byl známí tím, že prováděl potraty i v pokročilém stádiu těhotenství. Za to byl již v minulosti několikrát napaden a agenti FBI mu dokonce doporučovali při některých příležitostech nosit neprůstřelnou vestu. Roeder se o něm dokonce zmínil na internetovém diskusním fóru, kde ho porovnal s nacistickým dr. Mengelem. Po vraždě se vyjádřil, že zabít Tillera bylo pro něj nejtěžší rozhodnutí v životě.⁴²

Všeobecně lze říci, že vliv církve od období reformace postupně začal ochabovat a nově vznikající státy stojící na demokratických principech se snažily o postupnou sekularizaci. Dnes se již ve většině vyspělých států setkáváme s názorem, že víra je věcí čistě osobní. Tendence posílit postavení církve začínáme pociťovat v posledních letech. Např. po teroristických útocích z 11. 9. 2001 se boj proti terorismu často vykládá jako boj mezi dvěma náboženstvími. Což samozřejmě posiluje fundamentalisty, kteří se snaží bránit svoji víru a kulturu, jak tu křesťanskou, tak tu islámskou. Dalším faktorem může být tíživá sociální, politická a ekonomická situace. Trend vzestupu fundamentalistů z těchto příčin sledujeme hlavně u islámského náboženství. Posílit výrazně může i fundamentalismus křesťanský, protože když lidé přestanou věřit v politiku, mohou se začít obracet na víru. Ta konec konců má od pradávna za úkol ulehčit lidem život v těžkém období a dát lidem naději. Radikálním křesťanským proudům se alespoň u nás nedaří, podchytit nespokojené občany a získat tak moc.

Křesťanství fundamentalisté jsou dnes asi nejvíce slyšet na více umírněnějších tématech než např. u muslimů. Známá jsou témata, jako jsou potraty, tolerance homosexuality, tradiční rodina a v Africe třeba používání antikoncepce (např. kondomů proti šíření pohlavních chorob zejména AIDS). Cílem je opět cesta k základu. Vrátit se k něčemu osvědčenému, do dob kdy bylo „dobře“ a mnoho věcí zkrátka fungovalo. Fundamentalisté se vymezují proti těmto úkazům a říkají o nich, že jsou produktem zvrácené doby. U potratů většinou poukazují na to, že se vlastně jedná o vraždu (často se vedou diskuse v jaké týdnu těhotenství přerušit a v jakém se už toto přerušení pokládá za vraždu). Život je podle fundamentalistů darem od Boha a vzít ho může opět

⁴² **Internet [online], [cit. 2013-03-20]**
http://en.wikipedia.org/wiki/Assassination_of_George_Tiller

jen on sám. V případě homosexuality se hledí na to, že je to něco nepřírozeného. Fundamentalisté tvrdí, že je to věcí módy, jiní zase tvrdí, že se jedná o nemoc, kterou lze léčit. Názorů na homosexualitu je nespočet. Jako další negativa u homosexuality vidí promiskuitu s tím spojené přenášení pohlavních chorob, neschopnost jedinců zplodit potomky a často celkem zvláštní chování homosexuálního jedince.

1. 3 Židovský fundamentalismus

Židovské náboženství se označuje termínem judaismus. Užívají se také termíny jako je „židovská víra“, „Mojžíšská víra“. Židé sami používají termín emuna (víra) nebo dat (náboženství). Judaismus se považuje za jedno z nejstarších náboženství a z něj velkou část učení převzalo křesťanství a islám. V minulosti se objevili snahy židům žijícím v diaspoře nabídnout přechod jak na křesťanskou víru, tak na islám. Židé tento přechod většinou odmítli. Důvodem většinou bylo, že židé neuznávají proroky, jako byl Ježíš a Mohamed. Ti se prohlašovali jako osoby, které mají nejblíže k bohu a měli často značně odlišné názory na náboženské otázky, které židé nemohli přijmout. Navíc podle židů nedosahovali takového formátu, jako byl prorok Mojžíš. Židé byli jedni z prvních národů, kteří přijali monoteistické učení, tedy víru v jednoho boha. Historie sahá až do 2. tis. př. n. l. kdy se podle Tóry tři praotcové Abrahám, Izák a Jákob dohodli, že budou věřit v jednoho boha. Jákob se později přejmenoval na Izraele a zplodil 12 synů. Každý z nich představuje jeden ze 12 kmenů Izraele. Tyto kmeny díky Mojžíšovi unikly z egyptského otroctví a bůh jim seslal posvátnou knihu Tóru. Ta obsahovala Boží zákony a je prakticky základním kamenem židovského náboženství. Zároveň Mojžíš uzavřel s Bohem smlouvu, která lid Izraele zavazovala k víře v jednoho Boha a Bůh pak tento národ učinil vyvoleným.⁴³ V pozdějších textech se objevuje zmínka o příchodu mesiáše, který spasí židovský národ. Náboženství se zaměřuje na úctu, zbožnost a víru v jednoho boha. Snaží se židy vést ke spravedlnosti a k životu bez hříchů. Snahou je potírání modlářství a někteří věřící a duchovní věří, že pohromy, které po staletí pronásledovaly židy, jsou příčinou úpadku jejich víry v boha. To se týká hlavně zničení Jeruzaléma okolo roku 70 n. l. a posléze žití v diaspoře.⁴⁴

Židé jako národ lze rozdělit na dvě skupiny podle oblasti, kde tito lidé dlouhodobě žili a to na Aškenázské Židy a Sefardské Židy. Aškenázští Židé pocházejí ze Střední a Východní Evropy a také z Jižní a Severní Ameriky. Sefardští Židé pochází z oblasti států okolo Středozemního moře, zemí Afriky, Blízkého východu, Indie a Středoasijských zemí. Rozdílnost oblastí působení těchto obyvatel přinesla některé kulturní, sociální, rituální a jiné odlišnosti. Izrael v době začátku své existence zakládali

⁴³ Internet [online], [cit. 2013-05-05]

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Judaismus>

⁴⁴ Internet [online], [cit. 2013-05-05]

<http://www.iencyklopedie.cz/judaismus/>

převážně Aškenázští Židé, protože ti sídlili v oblastech druhou světovou válkou nejvíce postižených. Tuto skupinu Židů lákala myšlenka sionismu, který nabádal Židy k návratu do Palestiny, tedy do původní domoviny tohoto národa. Židé v Evropě čelili častým útokům, a proto měli pocit, že v Palestině naleznou útočiště. Sefardští Židé žili v oblastech, kde antisemitismus nedosahoval takových rozměrů jako ve Střední a Východní Evropě. Sionismus zde neměl tolik příznivců. Hlavně v počátcích státu Izraele docházelo mezi těmito dvěma větvemi Židů k neshodám a k vzájemnému osočování. Přispěla k tomu i větev etiopských Židů, která byla často těžko přijímána většinovou společností. Sefardští Židé si často stěžovali, že jsou terčem diskriminace. Dnes se však má za to, že spory mezi těmito dvěma skupinami jsou věcí minulosti. Pokud rozdělíme společnost ve státě Izraeli podle přístupu k judaismu, dostaneme tři základní skupiny. První a největší tvoří sekulární Izraelci. Ti nedodržují většinu náboženských tradic. Odhaduje se, že sekulárních je zhruba polovina Židů v Izraeli. Druzí jsou tradicionalisté. Ti většinu náboženských tradic dodržují nebo alespoň převážnou většinu z nich. Mezi tradicionalisty se počítá zhruba 30% Izraelců. Zbytek tvoří religiózní Izraelci. Ti striktně dodržují náboženské tradice. Religiózní Židé by se dále mohli dělit na ortodoxní a ultra ortodoxní. Ortodoxní sice striktně dodržují náboženské zvyky a tradice, ale snaží se je spojit s moderním způsobem života. Ultraortodoxní se naopak k modernímu stylu žití staví odmítavě. Často také hlasitě odsuzují sionismus (díky kterému vznikl stát Izrael) a stát Izrael jako takový.⁴⁵

Celkový počet Židů se odhaduje okolo 14 milionů na celém světě. Nejvíce jich je zastoupeno v USA (cca 5 mil.), Izraeli (cca 4 mil.), v zemích bývalého SSSR (cca 3 mil.). V Evropě se jejich počet pohybuje kolem 1,5 mil, podle Federace židovských obcí v ČR u nás žije cca 20 - 15 tis. Židů. Registrovaných je u židovských obcí pouze cca 3 000 osob.⁴⁶

Náboženské právo hraje výraznou roli v izraelské společnosti. V některých případech je jeho role výlučná a není možné jej sekulárně nahradit (např. existuje zákon o zákazu chovu vepřů, zákon o košer stravě pro vojáky aj.). Jedná se především o oblast sňatků, rozvodů, pohřbívání a přípravy potravin podle náboženských zásad. V oblasti sňatků je

⁴⁵ ČEJKA M., *Judaismus a politika v Izraeli*, Barrister & Principal, o. s., Brno 2009 ISBN 978-80-87029-39-8 str. 69-85

⁴⁶ **Internet [online], [cit. 2013-05-05]**
<http://www.fzo.cz/o-nas/statistika/>

zajímavé, že v Izraeli nelze uzavřít civilní sňatek. Zákon o sňatku a rozvodu v této věci přímo odkazuje na náboženské právo. Sňatky se mohou provádět pouze ortodoxní rabíni. Rabíni zastupující reformní nebo konzervativní směry judaismu nemohou v Izraeli legálně oddávat. Možný je sňatek pouze ortodoxní. Nelze sezdávat osoby odlišných náboženství (např. muslimky s židem). Dále jsou zde předpisy, které jinak neumožňují sňatky mezi různými skupinami Židů. U rozvodu je zase znevýhodněna, žena a může se nechat rozvést pouze na základě povolení od svého muže. Dále ženu diskriminují další náboženské zásady, které z jejich dalších dětí mohou dělat mamzery (bastardy). Ti budou mít toto označení celý život a bude se na ně vázat další omezení v běžném životě.

Problémy vznikají během židovského svátku Šabatu kdy je omezena doprava. Toto omezení postihuje hlavně ty osoby, které nevlastní auto. V minulosti některé ultraortodoxní skupiny židů pokládali na silnice různé nástrahy. Později se o ně zabil mladý motocyklista. Policie poté musela zasahovat při demonstraci ultraortodoxních židů, kteří protestovali proti hledání viníků, kteří tam tyto nástrahy položili.

Velké diskuse se vedou také ohledně pojmu „židovství“. Definici kdo je Židem a kdo jím není, vyvolala řadu kauz, které posléze museli řešit izraelské soudy. Za Žida se podle izraelských zákonů považuje ten, kdo se narodil židovské matce nebo k judaismu konvertoval. Soudy řešili případ, kdy se občanem Izraele chtěl stát křesťanský kněz, který měl po matce židovský původ. Žádost byla zamítnuta s odůvodněním, že příslušnost národnost a náboženské vyznání musí splývat v případě zájmu stát se občanem Izraele. Problémy měli též ti, co konvertovali k judaismu, ale ne k jeho ortodoxní větvi. Jiné konverze než k ortodoxnímu judaismu vyvolávají „podezření“ a s tím spojené potíže na úřadech a ve společnosti.

Život lidí a chod stát Izrael je pevně svázán s náboženskými zákony. Výše uvedené příklady jsou jen zlomkem případů, kdy je společnost v Izraeli vázána tisíce let starými zákony. V některých oblastech se sice podařilo prosadit liberálnější pravidla, ale v jiných se naopak přitvrdilo.⁴⁷

Problémem židovského fundamentalismu je především to, že citelně a každodenně zasahuje do života obyvatelů dnešního Izraele, ale i Židů žijících v diaspoře. Židovský fundamentalismus totiž zaujal velký prostor v izraelské společnosti. Při jeho studiu

⁴⁷ ČEJKA M., *Judaismus a politika v Izraeli*, Barrister & Principal, o. s., Brno 2009 ISBN 978-80-87029-39-8 str. 32-49

narazíte na pojmy jako je sionismus, antisionismus, rasismus, aj.

Sionismus se začal formovat ve druhé polovině 19. století. Jako zakladatel se považuje Theodor Herzl. Ten v reakci na některé antisemitistické aféry začal usilovně pracovat na myšlence židovského státu. Herzl pro svůj národ jako domovinu chtěl území v oblasti Palestiny, ale zvažoval i jiné nabízené možnosti. Za důležité považoval samotný vznik státu, který by byl schopen přistěhované Židy chránit.⁴⁸ Sionismus se za začátku neprofiloval jako náboženský a proto byl duchovními autoritami odmítán. Později se však vytvořil alternativní politický proud, který získal na síle po založení Izraele tzv. náboženský sionismus. Ten se snaží kombinovat hlubokou náboženskou víru s myšlenkami sionismu na výstavbu moderního židovského státu. Dnes tento nábožensko-politický proud přejaly čelní politické strany v Izraeli. Nejvýznamnější z nich je strana Mafdal. Jejím cílem bylo uzákonění některých náboženských institucí, jako je ministerstvo pro náboženství, náboženské rady a soudy atd.⁴⁹ Jako protipól proti sionismu je antisionismus. Odhaduje se že antisionistů skutečně radikálních je okolo 10 000. Žijí v oddělených čtvrtích ve městech v Izraeli a podle výkladu víry považují za současný stát Izrael za hřích nebo přímo za katastrofu. Mají zvláštní postavení, takže neplatí daně, děti nemusí chodit do státních škol, nemusí nosit identifikační průkazy a většinou neuznávají státní svátky a symboly státu Izraele. Ve významné dny a státní svátky často vyvěšují černé vlajky a protisionistické transparenty (s hesly např.: „*Palestina patří Palestincům*“, „*Konec sionismu – konec krveprolití*“, „*Izrael je rakovina pro Židy*“, „*Sionismus je hlavní příčina antisemitismu po celém světě*“, „*Sionistická ideologie čelí Stvořiteli*“). Odpor vůči sionismu u některých ultra ortodoxních židů je způsobem názorem, že se sionismus rozchází s učením předních náboženských knih. Boha prý sionismus nahradil nacionalismem a socialismem. Zároveň jakákoliv okupace svaté země (území Izraele) je rouhání proti Bohu. Židé mají podle antisionistů čekat na mesiáše, který obnoví židovský stát. Podle antisionistů všechny pohromy Židů ve 20. století byli Božím trestem za sionismus. Antisionisté se zastřešuje organizace Eda Charedit (komunita bohabojných). Významnou odnoží je Neturaj Karta (Strážci města). Ta se proslavila při protestech proti nedodržování

⁴⁸ Internet [online], [cit. 2013-05-05]

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Herzl>

⁴⁹ ČEJKA M., *Judaismus a politika v Izraeli*, Barrister & Principal, o. s., Brno 2009 ISBN 978-80-87029-39-8 str. 162-170

dopravního omezení během svátku Šabatu, kdy příznivci této skupiny společně s rabíny na několika místech v Izraeli blokovali dopravu. Stoupenci Neturej Karta jsou ve spojení s Hizballáhem a Hamásem, dokonce se zúčastnili konference o přezkoumání holocaustu pořádanou Iránem, což vyvolalo značné pobouření. Ultra ortodoxní Židé stáli rovněž za útoky na autobusové zastávky, kde byla reklama se spoře oděnou modelkou. Zlikvidovali 142 zastávek. Do prvního telavivského sexshopu zase umístili bombu. Některé skupiny rovněž organizovaly útoky na sekulárně zaměřené obchody. Z výše popsaných aktivit antisemijsky zaměřených Židů se může zdát, že jejich je činnost násilnický a radikálně zaměřená. Většina jejich akcí naopak probíhá velice pokojně.⁵⁰

Dalším problémem judaismu může být rasismus, který se údajně objevuje v některých náboženských textech. Nedávno vyšel překlad jedné ze základních židovských knih a to Talmudu v arabštině. Cílem bylo, také dokázat, že Talmud obsahuje rasistické pasáže, dělí lidi na Židy a Nežidy a ostře se vyjadřuje k věřícím jiného náboženství. To má v kontextu vysvětlit proti arabské nálady v židovské populaci.⁵¹ Na rasismus si stěžoval i na Blízkém východě známý spisovatel Sami Michael. Označil Izrael za nejrasističtější stát světa, který vytváří politici a náboženští extrémisté.⁵² Izrael je obviňován z vytváření politiky apartheidu vůči vlastním občanům arabské národnosti. Za takto vedenou politiku byl kritizován jak mezinárodními nevládními organizacemi pro lidská práva, tak ze strany OSN, kde zazněla přirovnání k situaci v Jihoafrické republice před 20 lety.⁵³ V Izraeli existuje několik politicko-náboženských subjektů kombinující extrémní rasismus a náboženskou víru. Nejvýznamnější z nich byla strana Kach a její nástupnické subjekty. Ta měla za cíl nastolit teokratický stát a vyhnat Araby ze země. Strana svojí rétorikou a vystupováním připomínala některé neofašistické politické subjekty vyskytující se v Evropě. Příznivce strany byl i Baruch Goldstein, který v hebronské Abrahámově svatyni postřílel 29 muslimů. Událost se stala v roce 1994.⁵⁴

⁵⁰ ČEJKA M., *Judaismus a politika v Izraeli*, Barrister & Principal, o. s., Brno 2009 ISBN 978-80-87029-39-8 str. 110-116

⁵¹ **Internet [online], [cit. 2013-05-15]**

<http://www.ztis.cz/rubrika/antisemitismus/clanek/prvni-arabsky-preklad-talmudu-opatren-antisemitsko>

⁵² **Internet [online], [cit. 2013-05-15]**

http://zpravy.idnes.cz/izrael-je-rasisticky-a-stejne-fanaticky-jako-islam-tvrdi-spisovatel-1gj-/zahranicni.aspx?c=A120626_100522_zahranicni_skr

⁵³ POLREICH M., *Utajená zákulisí*, Petrklíč, Havlíčkův Brod, 2009 ISBN 978-80-7229-232-5 str. 109-110

⁵⁴ ČEJKA M., *Judaismus a politika v Izraeli*, Barrister & Principal, o. s., Brno, 2009 ISBN 978-80-

Vztah judaismu není vždy přívětivý ani k ostatním náboženstvím. To ovšem neznamená, že ostatní náboženství se k němu nechovají podobně. Střet mezi třemi fundamentalismy se odehrál na Chrámové hoře po roce 1967. Spor byl sice letitý, ale toto období bylo kritické. Projevy židovského a křesťanského fundamentalismu měli mesianistický podtext a chtěli lidskou vůlí dosáhnout naplnění Božího plánu.⁵⁵ Zazněla i tato slova: „*Co jsme to za vykupitelské sionisty, když bezradně stojíme pod vrcholem a pokrytecky si připomínáme zničení Chrámu, pláčeme, postíme se a díváme se, jak se Arabové chodí modlit na naše posvátné místo, jež nám daroval Bůh? Pojd'me tam, strhněme arabské svatyně a volejme slávu Pánu našemu!*“⁵⁶ Jiná akce byla zase komentována těmito slovy: „*Zničení mešity na Chrámové hoře popudí milióny muslimů po celém světě. Pravděpodobně dojde k válce, která vyústí ve válku světovou. V této válce dojde k obrovským ztrátám na životech. Muslimové však budou nakonec zničeni. Proces Vykoupení tak postoupí dále, až bude vše připraveno na příchod Mesiáše...*“⁵⁷ Jigal Amir spáchal atentát na premiéra Jicchaka Rabina, který vedl mírové hovory s Palestinci. Atentátník se hájil tím, že jednal v souladu s vírou a že svůj čin spáchal ve jménu Tóry. Řekl: „*Každý Žid, který ponechá svůj lid nebo územní nepříteli podobně jako Rabin, musí být zabit. Studoval jsem halachu celý život a dobře vím, o čem mluvím.*“⁵⁸ Před samotnou smrtí premiéra se sešla skupina rabínů a mystiků, kteří uspořádali náboženský rituál, při němž byli vyvoláváni andělé pomsty, kteří by Rabina usmrtili: „*Proti Jicchakovi, synu Rosy, známému pod jménem Rabin, jsme povoláni vyvolat anděla zkázy, aby pozvedl svůj meč vůči tomuto zlotřilému lidskému stvoření, neboť chce dát Zemi Izrael našim nepřátelům, synům Izmaela.*“⁵⁹ Jako příklady protikřesťanských výpadů mohou jmenovat pokus o zapálení kostela v městě Latrun, kdy na jeho vrata židé napsali, že Ježíš byl opice.⁶⁰ Židé v Jeruzalémě měli pod záštitou jedné náboženské organizace pálit stovky knih Nového zákona. Ve školách mají malé děti učit pasáže z náboženských knih, které příkazují proklínat matky mrtvých při chůzi

87029-39-8, str. 221-227

⁵⁵ Tamtéž str. 239

⁵⁶ Tamtéž str. 239

⁵⁷ ČEJKA M., *Judaismus a politika v Izraeli*, Barrister & Principal, o. s., Brno, 2009, ISBN 978-80-

87029-39-8, str. 241

⁵⁸ Tamtéž str. 246

⁵⁹ Tamtéž str. 247

⁶⁰ **Internet [online], [cit. 2013-05-15]**

<http://freeglobe.parlamentnilisty.cz/Articles/2465-protikrestanske-utoky-zidovskych-extremistu-v-izraeli-pokracuji-jezis-je-podle-nich-opice.aspx>

kolem nežidovského hřbitova a plivat při pohledu na kříž nebo na kostel.⁶¹ To, že se podobné pasáže z Talmudu učí židovští školáci potvrdil křesťanský kněz William Shomal, který řekl: „*Nenávisti ke křesťanům*“ učí na izraelských školách a v Talmudu: „*Talmud, svatá kniha, jejímuž studiu se ultraortodoxní [židé] věnují a která se těší větší vážnosti než samo Písmo, vybízí k náboženské nenávisti, hovoří zle o Ježíši, a ještě hůře o Marii, a o křesťanech obecně.*“⁶²

⁶¹ DUKE D., *Moje probuzení*, Kontingent Press, Praha, 2009, ISBN 978-80-254-4167-1, str. 311

⁶² **Internet [online], [cit. 2013-05-15]**

<http://freeglobe.parlamentnilisty.cz/Articles/2526-nenavist-ke-krestanum-se-uci-na-izraelskych-skolach-a-v-talmudu.aspx>

1. 4 Islámský fundamentalismus

Islám je jedno s největších a nejmladších světových náboženství. Učení islámu se opírá o skutky proroka Muhammada, který je považován za jednoho z proroků islámu. Muhammad žil prakticky do svých 40 let tradičním arabským životem té doby avšak patřil do výše postavené společenské vrstvy. K tomuto postavení mu pomohl sňatek se starší ženou Chadídžou. V roce 610 zažívá první zjevení a dochází ke komunikaci mezi ním a Bohem. Tato zjevení se opakují až do konce Muhammadova života. Na základě těchto zjevení vznikl Korán. Korán je považován muslimy za neměnný a dokonalý. Musí být vykládán doslovně a prostor pro spekulace je při jeho interpretaci minimální.⁶³ Tyto znaky koránu jsou de facto kamenem úrazu dnešního vývoje zemí na Blízkém východě a zemí s vysokou muslimskou komunitou. Islám totiž nedává velký prostor vědě a v zásadě není nakloněn modernímu způsobu života. I zde se však podařilo některým věřícím prosadit myšlenky „legalizující“ vědu samozřejmě v souladu s islámem. O této problematice byla zmínka v kapitole o fundamentalismu. Korán tvoří určité prvky zákoníku, kdy v některých pasážích určuje, jak se má člověk chovat, co může dělat a co dělat nesmí, jaké má povinnosti a jaké tresty ho mohou čekat v případě provinění proti víře. Islámská víra hlásá úplnou oddanost Bohu. Muslimové jsou přesvědčeni, že jejich kroky životem dopředu předurčil Bůh. Muhammad se svými myšlenkami předstoupil na veřejnost a své názory hájil i u významných náboženských vůdců v okolí jeho působení. Jeho myšlenky budily posměch a málo kdo se k němu přidal. První muslimové byli posléze vyhnáni z Mekky na území dnešní Etiopie. Z ní se po několika letech vrací a v Medíně zakládá městský stát. Pak následovala řada bojů mezi muslimy a Mekkánci. Muslimové drtivou většinu střetů vyhráli díky nové víře a lepšímu vojenskému vedení. Muhammad dokázal díky svým vojenským úspěchům sjednotit Araby pod novou islámskou vírou. Po Muhammadově smrti v roce 632 se vlády nad jeho říší ujímají čtyři chalífové.⁶⁴ Těm se dále daří vojensky porážet nepřátele a rozšiřovat víru. Tomuto období se také říká Zlaté období islámu. Po smrti Muhammada se muslimové začali dělit na Šíity a Sunnity. Rozdíl byl v přístupu volení vůdce muslimů. Sunnité byli toho názoru, že vůdce muslimů by měl být volen

⁶³ Internet [online], [cit. 2013-05-15]
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Isl%C3%A1m>

⁶⁴ Internet [online], [cit. 2013-05-15]
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Mohamed>

z vhodných kandidátů. Šíité zase tvrdili, že vůdce muslimů by měl být z pokrevní linie proroka Muhammada. K Sunnitům se hlásí zhruba 75 až 90 procent muslimů. K Šíitům patří ten zbytek. Mezi těmito skupinami jsou v některých zemích vyhrocené vztahy, které vedou k vzájemné nevráživosti a teroru. Sunnitští radikálové považují Šíity za zrádce nebo dokonce za odpadlíky od islámu. Tyto střety jsou velmi časté a desítky let trvající v Iráku. Většinu populace tvoří Šíité, ale vládnoucí elitu tvoří s velké části Sunnité. Například v letech 2006 až 2007 se uvádí, že při střetech mezi těmito dvěma skupinami věřících zemřelo několik desítek tisíc osob.⁶⁵ K podobným střetům má docházet i v Sýrii kdy do země přicházejí zahraniční bojovníci obou znepřátelených větví islámu a zde proti sobě bojují.⁶⁶

Důležitou povinností každého muslima je dodržování 5 pilířů islámu. Jedná se o nejdůležitější pravidla víry. Patří sem šaháda (prakticky se jedná o vyznání víry – Alláh je jen jeden a Muhammad je jeho posel), salát (rituální modlitba – muslim by se měl 5x denně modlit. Modlitba má za cíl člověka očistit, zklidnit a upevnit lásku k Bohu), zakát (almužna pro chudé – měl by jí poskytnout každý muslim, s výjimkou těch nejhudších), saum (půst v měsíci ramadánu – věřící by neměl mít v tomto období pohlavní styk, dále by neměl jíst a pít) a hadždž (pouť do Mekky – každý muslim by měl alespoň jednou za život jít na pouť do Mekky, pokud mu to zdravotní stav dovolí). Těchto pět pilířů je nezbytných zejména pro Sunnity.⁶⁷

Islámský fundamentalismus se snaží vystupovat proti amorálnosti, bezvěrectví, nihilismu, kosmopolitismu a dalším negativním znakům, které podle nich do jejich společnosti přináší Západ. Jako obrana má sloužit tradiční způsob oblékání mužů a žen, úprava vousů, způsob stravy, prožití dne a roku podle náboženského kalendáře a specifický způsob vedení rodinného života. Islamizace má prostoupit celým spektrem dané společnosti. Existuje několik odvětví, kde je vliv islámu nejvíce patrný a to ve všeobecných právech, lidských právech, postavení žen.⁶⁸

⁶⁵ Internet [online], [cit. 2013-05-24]

<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/224234-strety-meziriackymi-siity-a-sunnity-uz-si-vyzadaly-desitky-mrtvych/>

⁶⁶ Internet [online], [cit. 2013-05-24]

http://www.tyden.cz/rubriky/zahranici/asiie-a-oceanie/v-syrii-se-vzajemne-pobijeji-zahranicni-siite-a-sunnite_249249.html

⁶⁷ Internet [online], [cit. 2013-05-24]

<http://www.muslimskaunie.cz/-co-je-islam-----.html>

⁶⁸ KROPÁČEK L. *Islámský fundamentalismus*. Praha, Vyšehrad. spol. s. r. o., 1996 ISBN 80-7021-168-7, str. 58-62

Právo podle fundamentální vize lze shrnout asi takto: „*Suverenita patří jedině Bohu, jen On je výhradním soudcem a zákonodárcem. Vláda má být vykonávána jen prostřednictvím Božího zákona, a to z celého: nic z jeho ustanovení není dovoleno upravovat, pozastavovat nebo pokládat za relativní nebo zastaralé. Jestliže jsou texty nejasné, je třeba se odvolat k interpretacím duchovenstva. Současná společnost propadla pohanství a je třeba ji od základu změnit. Jsou jen dvě strany: Boží (hizh-Alláh), tj. vůdci a stoupenci islamismu, a satanova, zahrnující všechny jejich protivníky. Boží strana je povolána vést nelítostný džihád až do ustavení Boží vlády.*“⁶⁹ U nás známe z médií především pojem šaría, což je systém islámského náboženského práva. Ten je velmi hlasitě kritizovaný, protože např. obsahuje teze, které odsuzují ženy za cizoložství k trestu smrti ukamenováním. Ten samý trest si vyslouží ti, kteří se zřekli víry atp.

Ačkoliv většina islámských duchovních tvrdí, že v základních náboženských knihách je obsažena teze podobná těm, které byly vypracovány krátce po druhé světové válce, v mnoha případech se ovšem rozchází. Nejvíce je islám v rozporu s lidskými právy v oblasti tolerance vůči jiným náboženstvím, rovnoprávnosti žen a v uplatňování tělesných trestů podle šaría. Dále to může být v oblasti rodinného práva, kdy si muslimka nemůže vzít nemuslima. Výše popsané odpadlictví od víry, které se v některých státech trestá často smrtí. Občané vyznávající jiné náboženství musí často platit zvláštní daň, nemůžou svědčit u soudu, nebo v některých případech nemohou dědit.

Ženy jsou v muslimském světě diskriminovány především v manželství, kde jsou podřízeny, mají menší dědický nárok, nesmějí se provdat za osobu jiného náboženského vyznání, nesmějí mít víc mužů v manželství, zatímco muž může mít několik žen. U osob, které se chtějí rozvést, má muž lepší postavení než žena. Tradice zase určuje styl oblékání a zakrývání obličeje kdy v každém státě platí trochu jiná pravidla. Někde se musí zahalovat ženy celé. Jinde mohou mít šátkem zahalené pouze vlasy a obličej může být vidět. I tak by však žena měla být nevyzývavě ustrojená a nechovat se tak, aby muže sexuálně provokovala. V historii měli většinou islámští učenci k ženám kladné postoje

⁶⁹ ⁶⁹KROPÁČEK L. *Islámský fundamentalismus*. Praha, Vyšehrad. spol. s. r. o., 1996 ISBN 80-7021-168-7, str. 66

nebo alespoň neutrální. Diskriminační opatření vesměs byla myšlena podle duchovních „dobře“. Ženy díky nim měly vést klidný život, se starostmi pouze o rodinu a chod domácnosti. Muž je naopak měl živit a pečovat o ně. Pokud má muž více žen, měl by jim dávat prostředky stejným dílem. Mužovou povinností je finančně zabezpečit rodinu. V případě, že žena bude chtít pracovat, musí jí to manžel povolit a s vydělanými penězi si žena může naložit po svém. Islámští fundamentalisté dnes usilují hlavně o změnu role ženy ve veřejném životě. Především se snaží ho prosazení zahalování (hidžábu) a vytěsnění žen z některých činností (např. nesmějí řídit auta, zákaz některých povolání). V případě zahalování, jde o kritiku především ze států Evropy, kdy některé instituce bojují na tomto poli s muslimskými imigranty, kteří zahalování prosazují a požadují. Samotné ženy někdy nosí šátek rády, protože slouží jako znak určité nedostupnosti, zároveň je identifikuje s vírou.⁷⁰

⁷⁰ KROPÁČEK L. *Islámský fundamentalismus*. Praha, Vyšehrad. spol. s r. o., 1996 ISBN 80-7021-168-7, str. 58-91

II. Aktuální projevy islámského fundamentalismu

2. 1 Umírněný islamismus

Islamismus lze definovat jako určitou formu politické ideologie, jejímž základem je náboženské učení islámu.⁷¹ Rozdíl mezi islámem a islamismem je ten, že islám je náboženství a islamismus je ideologie. Islamismus není nikde přesně definován a odborníci na toto téma vytváří různé definice. L. Lhoťan ve své knize *Islám a islamismus* uvádí nejméně tři definice a na internetu naleznete několik dalších. Podle jedné z definic je „*Islamismus zastřešující pojem pro politické ideologie, které se odvolávají na Islám jako základní zdroj politického a právního myšlení a požadují návrat muslimů ke svým náboženským kořenům.*“ (...) „*Přední islamističtí myslitelé zdůrazňují důležitost nastolení islámského práva (šaría) mezi muslimy, panislámskou politickou jednotu, a také likvidace nemuslimských, často západních vojenských, ekonomických, politických, sociálních a kulturních vlivů v muslimském světě z důvodu jejich nekompatibility s Islámem.*“⁷² Americký politolog, židovského původu specializující se na islám a jeho formy D. Pipes na toto téma dodává, že: „*Islamismus je radikální utopická ideologie podobně jako fašismus a komunismus*“⁷³ Známy český odborník na extremismus a terorismus M. Mareš dělí podle využití termínu islamismus na dvě základní pojetí: „*Jednak se v nejobecnějším smyslu vztahuje k politickému využití islámu (a jeho základní knihy koránu) jakožto faktoru ovlivňujícího politické a vládní uspořádání. Jedná se tedy o ztotožnění s politickým islámem, v tomto smyslu je tedy používán pro označení veškerých politických směrů islámu (včetně reformistických, které usilují o přizpůsobení se modelu liberální demokracie). (...) Druhé užší pojetí – se vztahuje explicitně k nedemokratickému zneužití islámu k politickým účelům. Islamismus v tomto pojetí požaduje, aby byl veškerý soukromý i veřejný život podřízen dogmatickým výkladům práva šaría a aby bylo ve jménu islámu nastoleno a udrženo nedemokratické politické panství. V tomto směru je tedy islamismus synonymem k islámskému extremismu.*“⁷⁴

⁷¹ Internet [online], [cit. 2013-05-25]

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Islamismus>

⁷² LHOŤAN L. *Islám a islamismus v České republice*, Lukáš Lhoťan v Pstruží, www.lukaslhotan.cz, 2011, ISBN 978-80-904942-1-6, str. 12

⁷³ Tamtéž, str. 12

⁷⁴ Tamtéž, str. 13

Celosvětový trend je takový, že islamismus posiluje. Každý muslim není automaticky islamista, ale pravda je taková, že islamismus získává stále větší vliv jak v islámských zemích, tak v muslimských komunitách v Evropě a po celém světě. Otázka umírněného islamismu je na místě, protože si mnoho lidí, kteří se zajímají o tuto problematiku myslí, že směr umírněného islamismu neexistuje. Neexistenci tohoto islámského směru potvrdil i jeden z nejúspěšnějších špiónů Izraele, který byl nasazen v palestinské organizaci Hamás. M. Hassan v rozhovoru pro jednu americkou televizní stanici řekl, že nelze rozdělovat muslimy na umírněné a radikální, ale že jsou jen jedni, kteří věří v Boha a pravdy Koránu.⁷⁵ Ty jak jsem psal výše, jsou neměnné. Islám jak jsem psal výše je náboženství, které jedince snažící se změnit nebo jinak vyložit pasáže ze svatých knih bere za odpadlíky od víry. Samotný termín „umírněný“ je těžko stravitelný, jak se ptá bloger F. Matějka: „*Už jste někdy slyšeli o „umírněném křesťanovi“, „umírněném katolíkovi“ nebo například „umírněném hinduistovi“ či „umírněném buddhistovi“? Asi ne. Nemají to totiž zapotřebí. Nemají se proč a kam ve své víře „umírňovat“ ve vztahu k ostatním jinak věřícím či nevěřícím.*“⁷⁶ Otázkou zde je jakým způsobem se projevuje umírněná a neumírněná, obecná nebo radikální verze. Další faktorem může být zastoupení věřících v jednotlivých směrech islamismu. Negativní může být nárůst právě radikálního islamismu, který může znamenat omezení práv občanů dané země. Problém odlišit radikální postoje muslimů může být ještě složitější. Například turecký premiér Erdogan kdysi řekl: „*Mešity jsou naše kasárna, minarety naše bajonety, kopule naše helmice a věřící naši vojáci.*“⁷⁷ Přitom Erdogan zastupuje tureckou stranu AKP, která se profiluje jako „proevropská“ a je dávana za vzor jiným umírněným islamistickým stranám. Umírněný islamistický proud rovněž zastupuje poměrně oblíbená tuniská strana An-Nahda ("Obroda"). Ta má ve svém volebním programu možnost volby věřících, které konkrétní náboženské tradice budou dodržovat. Její předseda R. Ghannuším se vyjádřil k otázce zakrývání obličejů žen: „*Stále jsme bránili právo žen i mužů vybrat si svůj vlastní styl života, jsme proti zákonnému prosazování šátků ve jménu*

⁷⁵ Internet [online], [cit. 2013-05-25]

http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=UI2E4MsC4kk#

⁷⁶ Internet [online], [cit. 2013-05-25]

http://neviditelnypes.lidovky.cz/spolecnost-umirneny-muslim-dle-p_spolecnost.asp?c=A110102_171551_p_spolecnost_wag

⁷⁷ Internet [online], [cit. 2013-05-25]

http://www.tyden.cz/rubriky/zahranici/asie-a-oceanie/od-mesit-jako-bajonetu-k-nejmocnejsimu-turkovi-po-aturkovi_265617.html

*islámu, jako jsme byli proti zákazu šátků ve jménu sekularizmu či modernity*⁷⁸ Rozdíl mezi umírněným islamistou a islamistickým fundamentalistou vidí arabista M. Mendel v tom, že umírněný islamista se snaží islám modernizovat. Naopak, islamistický fundamentalista se snaží jeho okolní svět této modernity zbavit.⁷⁹ Znaky umírněného muslima by v ideálním případě mohly vypadat takto: Umírněný muslim by neměl svoje náboženství vnucovat ostatním. Měl by odmítat dodržování práva šaría z důvodu nesouladu s lidskými právy. Jeho loajalita by měla být nakloněna k zemi, ve které žije.⁸⁰ Na závěr této kapitoly bych chtěl uvést některé kontroverzní výroky našeho současného prezidenta M. Zemana na téma umírněných muslimů: *"Umírněný muslim je něco jako umírněný nacista." (...) "Nepřítelem je anticivilizace táhnoucí se od severní Afriky až po Indonésii. Žijí v ní na dvě miliardy lidí a financovaná je dílem z prodeje ropy, dílem z prodeje drog." (...) "Nevěřím, že jsou umírnění muslimové a radikální muslimové. Stejně jako nevěřím, že jsou jen umírnění a radikální komunisté. Jsou jen muslimové a komunisté."*⁸¹

⁷⁸ **Internet [online], [cit. 2013-05-28]**

<http://www.islamweb.sk/stranky/kniznica/Clanky/157.htm>

⁷⁹ **Internet [online], [cit. 2013-05-28]**

<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/blogy/213316-kdo-je-pravy-muslim/>

⁸⁰ **Internet [online], [cit. 2013-05-28]**

<http://nebezpeci.blogspot.cz/2006/03/kdo-je-umrnn-muslim.html>

⁸¹ **Internet [online], [cit. 2013-05-28]**

<http://aktualne.centrum.cz/zahranici/blizky-vychod/clanek.phtml?id=769877>

2. 2 Radikální islamismus

„Do konfliktu moderního a archaického islámu vstupuje radikální islamismus. Není mu cizí náboženská válka. Naopak. A také terorismus. Je to zbraň revolučních fundamentalistů, používaná od pouští Dárfúru až k londýnské City. Zrcadlí se v ní krvežíznivost těch, kdo islám interpretují jako kult smrti, obhajobu zločinu a víru vítězí násilím, šířením hrůzy a počtem mučedníků.“⁸² Radikální islamismus a jevy s tímto fenoménem spojené denně plní informační kanály všeho druhu, staví moderní evropskou společnost před mnohé nepříjemné otázky, které je nutné řešit. Díky němu je těžce zkoušena svoboda každého člověka na světě a značně poškozuje vizi multikulturalismu jako představy o kulturně rozmanité a tolerantní společnosti. Myšlenky radikálních islamistů denně motivují desetitisíce lidí vést válku proti nepřítelům víry.

Islamismus vzniknul ve 20. letech minulého století. Egyptský učitel Hasan al-Banna založil Muslimské bratrstvo, jehož cílem bylo bránit se moderním tendencím, které do země přiváželi Britové. Postupem času se Muslimská bratrstva zakládala v jednotlivých arabských zemích. Po smrti Hasana al-Banna nastoupil do vedení muslimských bratrů Sajjid Qutb. Ten se vyznačoval velkou averzí vůči Západu. Jeho myšlenky ovlivňují dnešní islamisty, ale i teroristy. Jeho spisy studoval Usama bin Ládín, ale i všichni teroristé z 11. září. Qutb razí tezi, že Západ jakýmkoliv svým působením brání šíření islámu. Boj proti malému a velkému Satanovi (Izraeli a USA) musí být veden všemi prostředky.⁸³ Islamisté se snaží využít všech skulin, kterých by mohli využít k šíření islámu na Západě nebo aspoň západní kulturu poškodili a časem jí nahradili islámem. Islamisté se často pokrytecky odvolávají na lidská práva a svobody člověka. Často se přitom označují za umírněné muslimy. Tato „nálepka“ jim má dopomoci k volnějším možnostem svého působení. Jednak se mohou vyhnout hledáčku policie a tajným službám a zároveň si získat podporu některých obyvatel, kterým nemusí dojít zvrácenost ideologie islamismu po dosažení moci. Islamističtí myslitelé měli ze začátku poměrně velkou možnost svobodného myšlení. Časem se však prosadil proud islamismu požadující doslovné dodržování pravd napsaných v Koránu a Sunně.

⁸² MÜLLER Z. *Islám a Islamismus: Dilema náboženské politiky*, Academia, Praha, 2010, ISBN 978-80-200-1818-2, str. 13

⁸³ ULFKOTTE U. *Hrozba terorismu*, Euromedia Group, k. s., Praha, 2003, ISBN 80-249-0162-5, str. 22-26

Islamismus se tedy profiluje jako značně totalitní ideologie, kterou přijalo i muslimské bratrstvo. Muslimské bratrstvo má přísnou hierarchii. Nejvyšší orgán má 25 členů, jež vede nejvyšší vůdce. Organizace se nadále člení na území, jako jsou země, potom kraje, obce a rodiny, které mají nejnižší počet 5-11 členů.⁸⁴ Tato organizace je přejímána i teroristickými skupinami. Neustále se mění, takže není snadné ji vystopovat. Islámští teroristé tuto organizace ještě vylepšili, že často vznikne za jedním účelem, po jehož dovršení se jednoduše rozpadne a opět se v pozměněné podobě objeví někde jinde a po splnění dalšího úkolu se zase rozloží.

Radikální islamismus má nejrůznější formy projevu. Pokud hledáte nejlépe na internetu, najdete velké množství informací o nejrůznějších formách teroru. Od nejlehčích jako je vyhrožování, po páchání teroristických útoků, při kterých umírají desítky lidí. Bylo by těžké rozebírat jednotlivé útoky teroristů, protože se dějí dnes a denně někdy s větším někdy s menším zájmem médií. Radikalismus islamistů lze nejlépe dosvědčit činy některých organizací a skupin. Uvedu zde několik příkladů.

Taliban

Taliban vznikl v roce 1994 na popud afgánských studentů. Hnutí kombinovalo nacionalismus s islamismem. Taliban si dokázal vydobýt dominantní pozici v občanské válce zmítaném Afganistánu. Později převzal moc a jeho příslušníci dobyli Kábul. Druhý den po jeho získání popravili někdejšího prezidenta Nadžibulláha a prohlásili Afghánistán za plně islámský stát. Afgánci nesměli: chodit do kina, poslouchat hudbu, tancovat, dívat se na televizi a video, používat internet, modelovat nebo vytvářet sochy lidí a zvířat, vyznávat jiné než islámské náboženství, fotografovat, hrát šachy a karty, pít alkohol, pouštět draky, chovat holuby a pořádat kohoutí zápasy. Taliban nechal zničit sochy z doby předislámské, které byli na seznamu UNESCO. Taliban zavedl právo šaría. Muži se mohli tradičně oblékat a holit se. Nesměli nosit kravaty. Ženy nesměly chodit na veřejnost bez doprovodu muže, nesměly se líčit, zdobit se, pracovat, chodit do škol, řídit automobil. Musely zahalovat svojí tvář⁸⁵.

⁸⁴ ULFKOTTE U. *Hrozba terorismu*, Euromedia Group, k. s., Praha, 2003, ISBN 80-249-0162-5, str. 23

⁸⁵ **Internet [online], [cit. 2013-06-01]**

<http://magazin.specialista.info/view.php?cisloclanku=2005090402>

Hamás

Hamás má dlouholetou tradici až do doby, kdy vznikalo muslimské bratrstvo. Jeho současným cílem je vytvořit islámský palestinský stát a zničit stát Izrael. Hamás v současnosti ovládá většinu palestinského území. Zde se prosazují zákony na ochranu islámu (např. zakazuje kouření, odděluje dívky od chlapců ve školách⁸⁶). Toto hnutí po roce 2006 upustilo od dosud používané cesty teroru a vydalo se na politickou dráhu. Do té doby jeho příznivci a příslušníci spáchali desítky útoků, při nichž zemřeli stovky Palestinců a Izraelců. Při útocích Hamás používal nejrůznější zbraně. Od nožů po těžké automatické zbraně. Vynikal v pokládání náloží, sebevražedných atentátech, později však přešel na minometné a raketové ostřelování území státu Izraele.⁸⁷

Al- Káida

Al-Káidu lze považovat asi za nejznámější teroristickou organizaci. Její základy byly položeny v 80. letech minulého století, kdy její členové bojovali proti sovětské okupaci Afganistanu. Tehdy byla podobná uskupení podporována západními zeměmi přes Pákistán, díky čemuž získala Al-Káida finance a zbraně. Cílem organizace je nastolení ryze muslimských států na arabském poloostrově a v jeho okolí. Dále chce šířit islám do jiných zemí a jako úhlavního nepřítel si zvolila USA a jejich nejbližší spojence. Její nejznámější útoky byly ty z 11. září 2001, kdy série leteckých útoků zničila dvě budovy Světového obchodního centra, dále byla poškozena jedna z budov Pentagonu a jedno letadlo bylo sestřeleno dříve, než stačilo napáchat nějaké škody. Další útoky Al-Káidy směřovaly na ambasády v Keňi a Tanzanii, na některé vojenské a nevojenské objekty patřící převážně USA.⁸⁸ Al-Káida prakticky působí ve všech koutek světa. Nejvíce aktivní je na Blízkém východě a v severní Africe. V současnosti se nejvíce angažovala v Libyi a Sýrii.⁸⁹

⁸⁶ **Internet [online], [cit. 2013-06-01]**

<http://zpravy.ihned.cz/c1-59614270-hamas-prosadir-zmeny-ve-skolach-ve-jmenu-pocestnosti-rozdeli-divky-a-chlapce-uz-od-9-let>

⁸⁷ **Internet [online], [cit. 2013-06-01]**

<http://www.sekuritaci.cz/promeny-teroristicky-metod-hamasu/>

⁸⁸ **Internet [online], [cit. 2013-06-01]**

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Al-K%C3%A1ida>

⁸⁹ **Internet [online], [cit. 2013-06-01]**

<http://zpravy.ihned.cz/c1-59993090-al-kaida-v-syrii-otevrela-oddeleni-na-reseni-stiznosti-viniky-potresta-podle-prava-saria>

Wahhábismus

Tento islamistický směr vznikl v polovině 18. století. Jeho zakladatelem byl Muhammad bin Abdalwahháb. Cílem tohoto sunnitského reformistického hnutí bylo vymístit v islámu všechny přijaté inovace. Přívrženci tohoto hnutí se považovali za jediné správné muslimy a všechny ostatní považovali za odpadlíky od víry. Toto původní protestní hnutí proti politice Osmanské říše“ se později stalo státním náboženstvím v Saudské Arábii. Wahhábismus se vyznačuje tím, že už tak dost fundamentální islámské náboženství ještě více zpřísňuje. Má snahu upravovat úplně vše, co věřící během svého života vykonává. Navíc říká, že džihád je náboženská povinnost každého muslima (wahhabisté říkají, že je to 6 pilíř islámské víry). Ti, kteří odmítnou islám, mají být zabiti. Dále prohlašuje, že muslim, který se dlouho dobu zdržuje v cizí zemi, bez možnosti volného praktikování islámu je také odpadlík od víry. Wahhábismus ze začátku vyvolal rozpory mezi samotnými muslimy. Nakonec se ho však stejně podařilo prosadit v Saudské Arábii. Ta díky ropnému bohatství a výnosu z jejího obchodu financuje wahhábistické školy. Zároveň podporuje wahhábisty po celém světě.⁹⁰ Právě z řad wahhábistů pocházejí ti nejhorší teroristé (např. Usama bin Ládín pocházel ze saudsko-arabské prominentní rodiny a 15 z 19 únosců letadel z 11. 9. 2001 měli saudsko-arabské pasy). Saudská Arábie je podle mezinárodních organizací hodnocena jako jedna z nejhorších ohledně dodržování lidských práv. Muži tu mohou beztrestně páchat domácí násilí, manželky si berou často velmi mladé. Jsou zde zakázána politická hnutí, strany, odbory. Opozice je potlačována. Svoboda projevu a shromažďování prakticky neexistuje. Jako parlament funguje lidmi volený poradní sbor, ale navržené zákony musí schválit až král.⁹¹ Saudští arabové jsou díky spojení se Západními státy a obchodem s ropou chráněni před osočováním z nedodržování základních práv ze strany demokratických států. Západ se v kritice blízkovýchodních států proto raději obrací na Irán nebo Sýrii, kde jsou volnější režimy v propojení náboženství se státní mocí, ale snaží se o vlastní suverenitu, což nabourává zájmy některých světových mocností.

⁹⁰ **Internet [online], [cit. 2013-06-01]**
http://is.muni.cz/th/156229/fss_b/bakalarska_prace.pdf

⁹¹ **Internet [online], [cit. 2013-06-01]**
http://cs.wikipedia.org/wiki/Sa%C3%BAdsk%C3%A1_Ar%C3%A1bie

2. 3 Projevy islamismu v EU

„Objevuje se čas od času spekulace o snaze islamistů vytvořit v Evropě vlastní stát. Co si myslíte o těchto úvahách? Tak, já jsem přesvědčen o tom, že pokud bude narůstat ta muslimská populace podle prognóz, které vypracovaly vlastně státní orgány různých evropských zemí, a zároveň bude dál fungovat ta radikalizace těchto komunit. Toto riziko je reálné. Je reálné spíše v lokalitách, jako je Španělsko, Francie, případně Holandsko, možná část Itálie, kdy prostě v některých regionech ti muslimští radikálové můžou získat kontrolu nejenom nad těmi komunitami, ale i nad místními zastupitelstvími a v případě nějaké ekonomické, nebo politické krize pokoušet se prostě odtrhnout. Viděli jsme to na příkladě třeba z Kosova v Srbsku, které před desítkami let nebylo tak muslimsko albánské, jako v posledních dvaceti letech, kdy ta populace narostla, jakmile dostali možnost, pokusili se odtrhnout.“⁹² Takto vypovídá L. Lhoťan v rozhovoru pro jedno české rádio. Nelze říct, že islámská kultura v Evropě je něčím novým. Již v 8. století první muslimové překročili Gibraltar a od té doby má islám v různém období větší nebo menší vliv na chování Evropanů. Později byli Arabové ze Španělska vyhnáni a Turci, kteří se dostali, až k Vídni byli také potlačeni. Po druhé světové válce začala etapa migrace obyvatelstva z méně rozvinutých zemí do západních zemí Evropy. Jednalo se o levnou pracovní sílu. Ta byla využita na méně atraktivní profese, o které již neměla většina evropské populace zájem. Zároveň to byla doba velkého hospodářského boomu a s tím spojenou prosperitou. Do Evropy od té doby v různých vlnách proudí desetitisíce lidí z rozvojových zemí ročně.⁹³ Evropská unie chce centralizovat imigrační a azylovou politiku. Má docházet k tomu, že EU bude příchozí imigranty přerozdělovat a ty se o ně budou muset postarat. Česká republika se tomuto trendu nebude moct vyhnout a imigranty bude muset přijmout.⁹⁴ S hospodářskou stagnací vypluly na povrch skryté problémy, které sebou tato imigrační politika přinesla. První imigranti byli vnímáni jako dočasná pracovní síla. To mělo své výhody i nevýhody a mezi imigranty a

⁹² Internet [online], [cit. 2013-06-08]

http://www.rozhlas.cz/radiozurnal/dvacetminut/_zprava/lukas-lhotan-autor-knihy-islam-a-islamismus-v-ceske-republice--1142975

⁹³ Internet [online], [cit. 2013-06-08]

http://www.vzdelavaci-institut.info/?q=system/files/Islam_v_Evrope.pdf

⁹⁴ Internet [online], [cit. 2013-06-08]

<http://euportal.parlamentnilisty.cz/PrintArticle/4967-eu-obavane-imigracni-kvoty-uz-jsou-tu-.aspx>

Evropany nevznikaly ve velké míře roztržky. Problémy však nastaly s druhou generací imigrantů. Tedy lidí, kteří byli potomky první generace imigrantů, ale již neměli přímé vazby na své domovské země a nechtěli vykonávat druhořadou práci jako jejich rodiče. Často u těchto lidí docházelo k různým konfliktům osobnosti a k psychickým mukám, protože evropská společnost je často nepřijímala nebo je přijímala s opovržením. Takovéto osoby tedy měly a dodnes mají snahu tíhnout k islámu a jeho fundamentálním směrům, které pomáhají člověka usadit a identifikovat.⁹⁵ Výsledkem je konflikt v naší společnosti odehrávající se na mnoha polích. Zatímco někteří islamisté po nocích zapalují auta ve Francii, Británii nebo ve Skandinávii, jiní se snaží politicky lobbovat nebo sřádat peníze na stavbu mešit a pořádat kulturních setkání pro věřící. Problémem jsou různé nátlakové skupiny. Některé otevřeně říkají, že chtějí, např. právo šaría pro Českou republiku, jiné se maskují za různé tolerantní, multikulturní spolky, které se snaží bojovat s islamofobií, rasismem apod. Jako protipól vystupují různé proti islámsky naladěné organizace, které ve svém jádru mohou hromadit jedince s extrémními černobílými názory na náboženství, rasu apod. Nejviditelnější případy dopadu islamismu na Evropu lze dnes a denně sledovat v masmédiích. Nejnovější případ se stal ve Velké Británii, kde byl brutálně zavražděn britský voják nigerijskými přistěhovalci za pokřiku Alláh Akbar (Bůh je velký). Konflikt se stal za bílého dne na ulici plné lidí. Britská armáda posléze zakázala vojákům nosit uniformu na veřejnosti. Podobný útok se následně stal ve Francii, kde muž v tradičním muslimském oděvu pobodal francouzského vojáka. Ten útok naštěstí přežil. V Anglii se poté strhla vlna demonstrací, na kterých musela zasahovat policie.⁹⁶ Policie také zatýkala autory „nenávistných“ textů proti muslimům publikovaných na internetu.⁹⁷ Velká Británie ve své velkorysosti k muslimským přistěhovalcům činí zvláštní kroky. Jako příklad mohu uvést zakazování staré anglické národní vlajky. Tu zdobí kříž svatého Jiří, tedy červený kříž v bílém poli. Vlajka se nehodila např. při pořádání Světového poháru v roce 2010. Dále byla stažena v mnoha jiných případech. Důvodem těchto zákazů má být ten, že

⁹⁵ **Internet [online], [cit. 2013-06-08]**

http://www.vzdelavaci-institut.info/?q=system/files/Islam_v_Evropě.pdf

⁹⁶ **Internet [online], [cit. 2013-06-08]**

http://zpravy.idnes.cz/lee-rigby-obet-utoku-londyn-dfw-/zahranicni.aspx?c=A130524_112423_zahranicni_ert

⁹⁷ **Internet [online], [cit. 2013-06-08]**

<http://www.express.co.uk/news/uk/402548/English-Defence-League-protest-met-with-cries-of-Nazi-scum-off-our-streets-in-Newcastle>

tato vlajka se používala stovky let během pořádání křížových výprav. Vlajka tedy svým způsobem může „urážet“ místní muslimy.⁹⁸ Poslední Vánoce v Bruselu rozšířily vlnu debat po celé Evropě. Bruselští radní se rozhodli nahradit klasický vánoční stromek jakousi konstrukcí, která vytvářela světelnou show. Radní se hájili tím, že chtěli Vánoce inovovat, ale mnozí belgičtí občané za tím viděli ústupek muslimům, kterým by se vánoční stromek nemusel líbit. Jeden z organizátorů petice za zachování tradičního stromu se k tématu vyjádřil takto: *"Poté, co jste zakázali vánoční stromečky na soudech. Poté, co jste zakázali náboženské symboly v městských institucích a školách. Poté, co jste zakázali vařit ve školních jídelnách vepřové maso. Poté, co jste vánoční trhy přejmenovali na "zimní radovánky", jste se ještě rozhodli nám vzít i vánoční stromek na Grand Plac."*⁹⁹ Pro zajímavost se u nás k slavení jiných než islámských svátků vyjádřil muslimský duchovní Samer Schehadeha takto: *„Každý další svátek (tj. nemuslimský) je v islámu zakázaný. Navíc se u většiny nově založených svátků muslim dopouští dalšího hříchu, kterým je napodobování nemuslimů, což je v islámu přísně zakázáno. Muslim tedy nemá právo slavit Vánoce, Velikonoce, narozeniny, svátek matek, Valentýn, Prorokovy narozeniny (tzv. maulid) a jiné. Muslim, který slaví něco z těchto svátků, se tím většinou dopouští dvou hříchů zároveň: novoty ve víře a napodobování nemuslimů. Jde tedy o velice vážnou věc, kterou nesmí muslim ignorovat. Alláh nás stvořil proto, abychom Ho uctívali, a řekl nám, jak to máme dělat. Proč si tedy vymýšlet něco nového?“*¹⁰⁰

Islamisté často útočí na své odpůrce. Nizozemský režisér Theo van Gogh byl zavražděn poté, co natočil film o postavení žen v muslimské společnosti. Vrah marockého původu na jeho tělo připevnil dopis s několika úryvky z Koránu. Vražda způsobila v Nizozemsku velké pozdvižení a veřejnou diskusi o islámu.¹⁰¹ Velmi intenzivní vlna nepokoju jak v evropských státech, tak v arabských zemích se strhla po publikování několika karikatur proroka Muhammada s bombami připevněnými na hlavě. Země jako

⁹⁸ **Internet [online], [cit. 2013-06-08]**

<http://www.ac24.cz/zpravvy-ze-sveta/2144-radnice-vetovala-vystaveni-anglicke-vlajky-protaze-je-urazлива-pro-muslimy>

⁹⁹ **Internet [online], [cit. 2013-06-09]**

http://www.tyden.cz/rubriky/relax/cestovani/vanocni-strom-rozestval-bruselany_252184.html

¹⁰⁰ **Internet [online], [cit. 2013-06-09]**

<http://lukaslhotan.blog.idnes.cz/c/312961/Zakazi-vladnouci-muslimove-evropske-mensine-slavit-vanoce.html>

¹⁰¹ **Internet [online], [cit. 2013-06-09]**

http://www.rozhlas.cz/zpravvy/zahranici/_zprava/181732

bylo Dánsko a Norsko to nejvíce odnesly, protože jejich noviny se podílely nejvíce na šíření závadných obrázků. Islamisté se pokusili bojkotovat norské a dánské zboží. V zahraničí útočili na objekty těchto států, jako byly např. ambasády. Nepokoje si po celém světě vyžádaly 139 mrtvých.¹⁰²

Velkým problémem ve státech EU mohou být muslimské komunity. Někdy lze najít přirovnání muslimských komunit k trojským koním a do budoucna jejich existence přinese mnoho dalších problémů. V mnoha městech na Západě Evropy jsou komunity líhni pro nové islamisty. V roce 2005 se ve Francii strhla vlna nepokojů poté, co zemřeli dva mladíci v trafostanici, kam se běželi schovat před přijíždějící policií, která je hledala v souvislosti s pátráním po pachatelích loupeže. Zpráva o incidentu se šířila celou Francií a jednotlivé skupiny přistěhovaleckých gangů začaly útočit na policii a hasiče. Mladí přistěhovanci s oblibou zapalovali auta a pak útočili na přijíždějící hasiče. Vlna násilí se přehnala celou Francií a nepokoje trvaly 21 dní při, kterých vyhořelo okolo 9 000 aut. Policie pozatýkala téměř 3000 radikálů. Většina pachatelů pocházela ze zemí subsaharské Afriky, Maroka a Alžírsko. Jednalo se převážně o mladé muslimy.¹⁰³ Od té doby se podobné případy výbuchů hněvu opakují nejen ve Francii, ale i ve Velké Británii a Skandinávii. Ve Skandinávii se podobné nepokoje odehrály před necelými 14 dny, kdy byl policií zastřelen jeden z mladých přistěhovalců. Od té doby převážně muslimští přistěhovanci zapálili desítky aut, ale i policejní stanici a dvě školy. Švédsku tyto problémy pošramotily pověst a např. americká strana nedoporučila do některých měst svým občanům z důvodu snížené bezpečnosti jezdit.¹⁰⁴

Mnohem nebezpečnější trend než je násilí v ulicích ze strany muslimských přistěhovalců, může být jejich zastoupení v parlamentech a vládách jednotlivých zemích. Se vzrůstajícím počtem islamistů z řad přistěhovalců roste šance, že si zvolí do různých státních institucí své zástupce, kteří se pak mohou podílet na tvorbě různých předpisů a zákonů pro danou zemi. Jako příklad mohu uvést výroky norské ministryně

¹⁰² **Internet [online], [cit. 2013-06-09]**

<http://www.denikreferendum.cz/clanek/8748-od-protestu-vuci-karikaturam-proroka-mohameda-uplynulo-pet-let>

¹⁰³ **Internet [online], [cit. 2013-06-09]**

http://cs.wikipedia.org/wiki/Nepokoje_ve_Francii_2005

¹⁰⁴ **Internet [online], [cit. 2013-06-09]**

http://www.tyden.cz/rubriky/zahranici/evropa/nepokoje-ve-svedsku-vytrznici-zapalili-skoly-i-dum-policajtu_271129.html

kultury muslimky Hadii Tajik, které prohlásila že: „Nucené sňatky v muslimských rodinách nejsou problémem. Ba právě naopak - podle jejího názoru jsou nucené sňatky stejně pěkná a příjemná věc jako sňatky z lásky. První muslimka na takto významném politickém postu v Norsku dokonce řekla, že nucené sňatky jsou v souladu s norským právem.¹⁰⁵ Toto muslimské myšlení v brzké době výrazně ovlivní politický vývoj Evropy. Jestli k lepšímu nebo k horšímu to ukáže čas.

¹⁰⁵ **Internet [online], [cit. 2013-06-09]**

<http://lukaslhotan.blog.idnes.cz/c/297963/Norska-ministryne-Nucene-snatky-jsou-legalni-a-v-poradku.html>

III. Džihád

3. 1 Definice džihádu a jeho formy

Džihád je definován různě. Většinou jako boj nebo úsilí. Jiní si pod tímto slovem představují válku nebo konkrétně válku proti nemuslimům. Wikipedie říká, že džihád je: „*Termín označující náboženskou povinnost muslimů usilovat o obranu a rozšiřování islámu ve světě.*“¹⁰⁶ Cílem džihádu by mělo být dosažení Boží vlády. Prostředky k dosažení tohoto cíle mohou být různé od misijní činnosti po boj s bezvěrci. Slovo džihád má široké pojetí. U nás je zakořeněné ve spojení s válkou. Mnoha lidem se při jeho vyřknutí vybaví sebevražední atentáčníci. Někteří muslimové to vidí jinak. V americkém Chicagu proběhla kampaň za očištění tohoto slova. Nihad Awad výkonný ředitel pro americko-islámské vztahy řekl. *"Slovo džihád znamená boj, boj za dobrou věc," „Je to koncept. Snaha být lepší člověk, manžel, soused... Není v něm nic agresivního a rozhodně neznámá ubližování jiným lidem. Když člověk někomu ublíží, porušuje tak myšlenku islámu i samotného džihád."* Awad popisuje slovo džihád jako své osobní předsevzetí, vůli něčeho dosáhnout.¹⁰⁷ Pokud pojmem džihád v nejširší rovině, může být toto slovo synonymem pro život podle islámského způsobu života. Znamená tedy válku i boj, ale také duchovní cestu k očištění a spáse. Džihád je považován Wahhábisty za šestý pilíř víry.

Všeobecně se džihád dělí na čtyři roviny a to na:

- Džihád srdcem
- Džihád jazykem
- Džihád rukou
- Džihád mečem

Džihád srdcem je vlastně vztah věřícího k Bohu. Věřící svými skutky může vztah k Bohu posilovat nebo naopak ztrácet. Věřící by měl řešit strasti života vírou. Přemáhat hříchy a pokušení. Džihád jazykem je vlastně výklad víry mezi věřící. Misijní činnost. U

¹⁰⁶ **Internet [online], [cit. 2013-06-10]**
<http://cs.wikipedia.org/wiki/D%C5%BEih%C3%A1d>

¹⁰⁷ **Internet [online], [cit. 2013-06-10]**
http://zpravy.idnes.cz/vyznam-slova-dzihad-neni-jen-negativni-dya-zahranicni.aspx?c=A130205_224428_zahranicni_brm

džihádu rukou se jedná vlastně o charitativní akci nebo o jakýsi způsob pomoci nejchudším muslimům. Džihád mečem je asi nejvíce diskutované téma z těchto čtyř. Ten se totiž snaží prosadit víru za pomoci násilí, donucení. Některé větve islámu způsob šíření islámu mečem odmítají. Jiné jako např. Wahhabisté ho považují za ten nejdůležitější. Džihád mečem rozděluje oblasti světa na území, na nichž je islámská víra ukotvena a na ty, u kterých se má teprve šířit. Jedná se o tzv. „dům islámu“ a „dům války“. Vymezení není přesné, někteří muslimští duchovní považují některé evropské země již za oblasti „domu islámu“ kdežto někteří z pravidla radikálněji naladěni duchovní je stále považují za oblasti války.¹⁰⁸ Džihád rozlišuje nepřátele do třech různých kategorií a to na lid písma, odpadlíky a jinověrce, polyteisty. Boj proti lidem písma má být nejmírnější, protože tito nepřátelé mají s islámem některé společné znaky (např. víra v jednoho Boha, uznání Ježíše Krista jako proroka). Proti ostatním druhům nepřátel nemá být islám moc přívětivý. Před samotným bojem má být dána možnost nepřátelům přejít na islámskou víru tzv. Da'wa (výzva). Na výzvě před bojem se dříve hodně lpělo. Muslim, který nepřítele nevyzval k přechodu na islám a zabil ho, měl zaplatit určitou částku rodině zabitého jako odpuštění. Dnes muslimové výzvu nepoužívají tak jako kdysi.¹⁰⁹ Tažení proti nevěřícím musí být schváleno duchovním. Ten vyhlásí fatwu tedy jakési schválení např. džihádu a teprve poté může džihád začít. Jelikož jsou muslimové rozdělení na Šiíty a Sunnity, a tyto dvě skupiny se zase dělí, není vůbec jednoduché vyhlásit džihád, který by uznali všichni muslimové. Usáma bin Ládín, ale i Taliban vyhlásili v minulosti džihád. Ten však nebyl posvěcen duchovními autoritami. Stal se tak neplatný. Argument byl většinou takový, že válka proti teroristům, kteří se dopouštějí těch nejhorších zločinů, není náboženskou válkou. Džihád se vyhlásoval hlavně ve středověku při staletých útocích na Byzantskou říši. Pravý džihád byl naposled vyhlášen Turky proti Britům v první světové válce.¹¹⁰ A čím vlastně džihád děsí ty proti kterým je namířen? Kde berou odpůrci islámu jeden z argumentů jeho odmítání? Korán ohledně nepřátel islámu píše: „*Až uplynou posvátné měsíce, pak zabíjejte modloslužebníky, kdekoli je najdete, zajímejte je, obléhejte je a*

¹⁰⁸ **Internet [online], [cit. 2013-06-10]**

http://www.rozhlas.cz/zpravy/11zari2001/_zprava/dzihad-islamske-koncepce-sireni-viry--17177

¹⁰⁹ **Internet [online], [cit. 2013-06-10]**

<http://cs.wikipedia.org/wiki/D%C5%BEih%C3%A1d>

¹¹⁰ ULFKOTTE U. *Hrozba terorismu*, Euromedia Group, k. s., Praha, 2003, ISBN 80-249-0162-5, str. 45-50

*chystejte proti nim všemožné nástrahy! Jestliže se však kajícně obrátí, budou dodržovat molitbu a dávat almužnu, nechte je jít cestou jejich. Bůh je věru odpouštějící, slitovný.*¹¹¹ Podobných textů v Koránu je více. Na téma rozšiřování území „domu islámu“ Hasan al Banna zakladatel Muslimského bratrstva napsal: *“Chceme, aby vlajka islámu opět vlála nad zeměmi, které měly to štěstí, že byly po dlouhou dobu pod vládou islámu a z nichž volání muezzinů chválících Alláha často slyšeti bylo. Pak světlo islámu vyhaslo a ony upadly zpátky do bezvěrectví. Andalusie, Sicílie, Balkán, jižní Itálie a řecké ostrovy jsou islámské kolonie, jež se musejí navrátit do lůna islámu. Středozevní moře a Rudé moře se zase musejí stát vodstvem vnitro islámským.*¹¹² Džihád je tématem rozebíraným v mešitách v českých městech. Z projevu, předneseném Muneebem Hasanem Alrawim v brněnské mešitě: *„Vy, kteří věříte, co je s vámi, že když je Vám řečeno vytáhněte do džihádu na cestě boží, jste jako přikováni k zemi. Což se vám více líbí život na tomto než na onom světě? Vždyť užívání života pozemského je nepatrné oproti užívání v životě budoucím. Jestliže nevytáhnete do džihádu, bůh vás potrestá trestem bolestivým. Vystřídá vás národem jiným a nebudete mu moci uškodit. Neboť bůh je věru mocný nad každou věcí.*¹¹³ L. Lhoťan se ve svém článku zmiňuje o negativních a pozitivních džihádu. Mezi negativa patří násilný džihád, mečem a jeho provádění skrze teroristické útoky a vedení svaté války. Pozitivem může být to, když džihád bude myšlen jako vnitřní způsob disciplíny člověka. Kdy se člověk bude snažit konat dobro a pomáhat potřebným. Věřící s takovou vizí džihádu mohou pomáhat bojovat proti negativním společenským jevům a být pro ostatní vzory.¹¹⁴

¹¹¹ ULFKOTTE U. *Hrozba terorismu*, Euromedia Group, k. s., Praha, 2003, ISBN 80-249-0162-5, str. 45

¹¹² **Internet [online], [cit. 2013-06-10]**

<http://www.atllanka.net/index.php?text=415-dzihad-a-jeho-cil>

¹¹³ **Internet [online], [cit. 2013-06-10]**

<http://lukaslhotan.blog.idnes.cz/c/244828/Co-je-to-dzihad-A-je-hrozbou-pro-Moravu-a-Cechy.html>

¹¹⁴ Tamtéž

3.2 Elektronický džihád

Po útocích z 11. září se USA a její spojenci zaměřili na likvidaci výcvikových táborů teroristů. To v mnohých případech doslova zmrazilo výcvik nových rekrutů a možnost cvičit větší počet lidí na omezeném prostoru rapidně klesla. Teroristé se proto přirozeně začali zajímat o nový způsob boje. Jednou z možností je i elektronický džihád. Jeho výhodou je, že džihádista může vést válku z okolí svého bydliště případně z nějaké internetové kavárny. Škody jím napáchané mohou být mnohem větší, než kdyby vedl válku s puškou kdesi v poušti. Kyberprostor je velice oblíbený u mladých lidí a tak může spojit zábavu s možností šířit víru přes internet. Výhodou internetu je množství lidí po celém světě. Na internetové stránky můžete vkládat texty, video soubory, audio soubory, různé programy apod. Zřízení a správa internetové adresy, je poměrně levnou záležitostí. Internet je těžko cenzurovatelný a některé země ho prakticky neregulují. Teroristům se také podařilo v mnohých případech zabezpečit si komunikační kanály tak aby jejich činnost nemohly sledovat některé zpravodajské služby. Teroristé využívají různá hesla a způsoby přihlašování. Samotné poselství často skrývají do nevinných vět. Inspirací pro ně byla vysílání podobných zpráv odboji do Evropy během druhé světové války. Povel k útoku může být obsažen ve zprávě např.: „Petr pije kolu“. Podobné zprávy vysílal Muhammad Atta před útoky na USA 11. září 2001. Poselství může být skryto i v neškodně vypadajícím obrázku. Ten pokud je někde někým publikován může obsahovat zprávu. Takto měl být učiněn pokus o útok na jednu ambasádu. K tomu naštěstí nedošlo. Internetová sdělení v případě jejich zajímavosti jsou často převzata médii a publikována v hlavních zprávách. To opět zviditelní tu či onu skupinu a poselství je opět rozšířeno. Internet prakticky nezná bariéry. Proto se na něm v minulosti, ale i dnes objevují drastické záběry z různých poprav. Tyto záběry mají mít psychologický dopad na osobu, která je sleduje. Další forma boje může spočívat v „hackingu“. Hacker se snaží nabourat např. stránky jednotlivých ministerstev nebo státních organizací.¹¹⁵ Viry jsou jednou z nejpoužívanějších zbraní teroristů na internetu

¹¹⁵ **Internet [online], [cit. 2013-06-10]**

<http://www.mocr.army.cz/scripts/detail.php?pgid=200>

ULFKOTTE U. *Hrozba terorismu*, Euromedia Group, k. s., Praha, 2003, ISBN 80-249-0162-5, str. 45-50

vůbec. Viry jsou odesílány do světa skrz různé emaily, z nich potom napadají počítače, ve kterých byly poslané emaily i s přílohou otevřeny.¹¹⁶

Teroristické a extrémistické skupiny využívají většinou běžné programy pro komunikaci (např. ICQ, Twitter apod.). Muže se jednat i o fóra nebo diskusní skupiny. Běžný chat není výjimkou. Dnes se často při zátazích na různé teroristické skupiny objevují kromě zbraní a granátů různé notebooky, modemy, a jiné počítačové vybavení.

Internet obsahuje velké množství informací např. o výrobě bomb a chemických látek. Teroristé postup často doplní fotografiemi nebo videozáznamem. Na síti jsou publikovány i manuály taktického charakteru, tedy jak bojovat. Často se bojovníkům džihádu radí jak válčit v partyzánském stylu, protože proti moderní armádě nemá nějaký přímý útok s omezenými prostředky šanci. Podobná videa se objevila zhruba před rokem na kanálu youtube. Kde dva bojovníci ukazovali v krátkých videích jak správně používat pušky a pistole, ale i ruce a nohy v boji. Videa vznikla na podporu syrských islamistických rebelů. Někteří odborníci se shodli na tom, že videa mohla vzniknout v USA. V takovém případě by se jen potvrdilo, že na internetu informace z jedné části světa mohou ovlivnit dění na druhé polovině planety.¹¹⁷ Nemusíme však zavítat na cizí internetové stránky, abychom se dozvěděli jak vyrobit např. zápalnou lahev. Na českém internetu funguje stránka, která radí převážně pravicovým extremistům jak vést válku v ulicích během demonstrací. Najdete zde návody jak se např. chránit před policií, ale i jaké zbraně, případně pyrotechnika se na demonstraci hodí. Název stránky je <http://riotpoint.wordpress.com/> a na českém internetu funguje několik let.

¹¹⁶ **Internet [online], [cit. 2013-06-10]**

<http://aktualne.centrum.cz/zahranici/blizky-vychod/clanek.phtml?id=293176>

¹¹⁷ **Internet [online], [cit. 2013-06-10]**

http://technet.idnes.cz/syrske-povstani-youtube-facebook-dlx-vojenstvi.aspx?c=A120718_183711_vojenstvi_mla

3. 3 Opatření demokratického státu vůči islamismu

Největší hrozbu pro státy Evropy a USA představují islamistické teroristické organizace a subjekty. Teroristé operují většinou v málo početných skupinách nezávisle na sobě, ale pojítkem mezi nimi je jednotná ideologie. Problémem dneška je radikalizace a zakládání teroristických buněk v samotné EU. Jak jsem výše popsal, ke své činnosti často používají nejnovější komunikační technologie. Novým fenoménem může být cestování za bojem do problematických částí světa. Odhaduje se, že až 500 lidí s evropským pasem, bojuje v Sýrii po boku islamistů proti režimu prezidenta Asada. Problém může nastat v okamžiku, kdy se tito lidé se získanými bojovými zkušenostmi, vrátí do své domovské evropské země.¹¹⁸

„Česká republika jako člen EU, NATO a OSN prosazuje komplexní přístup k boji proti terorismu s důrazem na mezinárodní spolupráci a respekt k lidským právům. Zvláštní pozornost klade na identifikaci původních příčin terorismu, které vyplývají jak z politické, tak ekonomické, sociální, kulturní a náboženské oblasti.“¹¹⁹ Dále se Česká republika podílí na přípravě různých seminářů, a setkání pořádaných v rámci českého protiteroristického vystupování. Národní akční plán boje proti terorismu byl v roce 2008 aktualizován. Plán stanovuje cíle protiteroristické politiky. Plán vytyčil pět cílů protiteroristické politiky pro rok 2009 až 2011:

1. Zlepšení komunikace a spolupráce mezi subjekty zapojenými do boje proti terorismu a zkvalitňování podmínek pro výkon jejich činností,
2. Ochrana obyvatelstva a kritické infrastruktury a jiných cílů potencionálně zranitelných teroristickými útoky,
3. Bezpečnostní výzkum, vzdělávání a informování veřejnosti ve vztahu ke konkrétním aspektům boje proti terorismu,
4. Prevence radikalizace ve společnosti a boj proti rekrutování do teroristických struktur,
5. Legislativní a mezinárodně-smluvní otázky,¹²⁰

¹¹⁸ Internet [online], [cit. 2013-06-12]

http://www.tyden.cz/rubriky/zahranici/asie-a-oceanie/ted-bojuji-proti-asadovi-zautoci-v-budoucnu-v-evrope_268121.html

¹¹⁹ Internet [online], [cit. 2013-06-12]

<http://www.mzv.cz/file/72926/CRvBojiProtiTerorismu.pdf>

¹²⁰ Internet [online], [cit. 2013-06-12]

www.mvcr.cz/soubor/3-nap-2013-material-pdf.aspx

Základní principy v boji proti terorismu v České republice:

- *soulad boje s terorismem s Bezpečnostní strategií ČR a dalšími klíčovými dokumenty;*
- *respektování principů demokracie a ochrany lidských práv;*
- *spolupráce a sdílení informací mezi zainteresovanými institucemi;*
- *prohlubování zapojení České republiky do mezinárodních aktivit (neznamená to však přenášet aktivity, které jsme schopni řešit na národní a lokální úrovni);*
- *budování a prohlubování důvěry mezi stejně smýšlejícími zahraničními partnery;*
- *prověřování (cvičení) schopností čelit hrozbě terorismu;*
- *vzdělávání;*
- *aktivní přístup při prevenci hrozeb;*
- *informování veřejnosti v účelném a přiměřeném rozsahu;*
- *maximální pomoc, podpora a ochrana subjektům, které poskytnou informace o připravovaných teroristických akcích.*¹²¹

Jedním z nejdůležitějších prvků při boji s terorismem je získávání a zpracovávání informací o aktivitách teroristů. Informace o stavu terorismu, případně o zvýšeném nebezpečí útoku na konkrétní objekt jsou dávána, přijímána jak ze strany místních tak zahraničních složek policie a jiných organizací. Důraz je kladen hlavně na preventivní opatření vůči terorismu. Spolupráce mezi policejními složkami a zpravodajskými službami je v tomto směru naprosto zásadní. V roce 2009 Policie České Republiky zřídila za účelem lepšího předávání informací o teroristických aktivitách Národní kontaktní bod pro terorismus (NKBT).

V případě, že by přeci již bylo pozdě a teroristický útok se přeci jen stal, zasáhnout by měl integrovaný záchranný systém. Ten je v rámci různých školení a cvičení na podobné mimořádné události připravován. Jeho úroveň je srovnatelná s vyspělými zeměmi světa. V případě vážnějších problémů např. při použití biologických nebo chemických zbraní je tu ještě Hasičský záchranný sbor a armáda, která má k dispozici speciální techniku na ty nejtěžší případy.

¹²¹ **Internet [online], [cit. 2013-06-12]**
www.mvcr.cz/soubor/3-nap-2013-material-pdf.aspx

Dalším bodem je vzdělávání a to jak složek IZS tak civilního obyvatelstva. U civilního obyvatelstva je především o vzdělávání mladých lidí na základních a středních školách. Zde by měl být kladen důraz na principy demokratických hodnot, jako jsou lidská práva a tolerance (náboženská, rasová apod.). Pro cizince s odlišným náboženským vyznáním existují různé integrační programy, které jim mohou pomoci usnadnit vstup a začlenění se do naší společnosti. Státní složky se snaží spolupracovat s přistěhovaleckými komunitami a díky této spolupráci lze včas odhalit případné blížící se nebezpečí sváru mezi přistěhovaleckou komunitou a většinovou společností.¹²²

Výše uvedené rady jsou více méně všeobecné a lze je uplatnit na různé problémové skupiny, nejen na islamisty. Co se týče islamistů, zde by se měli nejvíce angažovat zpravodajské služby. Palčivá otázka je, zda povolovat výstavby mešit, protože v nich se rodí noví islámští radikálové. Přístupy k tomuto problému jsou různé. U nás si přeci jen muslimové většinou prosadí svou a mešitu nebo modlitebnu si postaví. Švýcaři o výstavbách mešit a minaretů hlasovali v celostátním referendu. To dopadlo tak, že stavba nových mešit a minaretů byla zastavena.¹²³ Dále by se měly případům násilí a netolerance věnovat ve zvýšené míře české soudy. V minulosti již bylo několik případů, kdy muslimští přistěhovalci bili své české přítelkyně nebo manželky. V krajích Blízkého východu je toto chování běžné a pachatelům obvykle nehrozí žádný postih. U nás by mělo být dáno jasně najevo, že toto chování nebudeme v naší společnosti tolerovat. Velmi důležitým faktorem je stav demokracie a nálada ve společnosti. Pokud převažují negace, nedůvěra v současný systém je to špatné pro demokracii jako takovou. Tento stav ovšem svědčí různým radikálním uskupením, včetně těm náboženským. Lidé poté tíhnou ke skupinám, které slibují tento stav vyřešit. Islamisté slavili úspěchy hlavně během období „Arabského jara“ kdy využili neschopnosti vlád a pomalých reforem v některých arabských zemích. Převážně sekulární vlády padly a islamisté se dostali k moci.

¹²² **Internet [online], [cit. 2013-06-12]**
www.mvcr.cz/soubor/3-nap-2013-material-pdf.aspx

¹²³ **Internet [online], [cit. 2013-06-12]**
http://neviditelnypes.lidovky.cz/evropa-zakaz-minaretu-jak-ho-interpretovat-fe2-p_zahranici.asp?c=A091202_202210_p_zahranici_wag

Závěr

Fundamentalismus se zrodil před více než sto lety ve Spojených státech. Reagoval na změny ve společnosti a měl být únikem pro jedince, kteří tento stav nemohli dále snášet. Tato myšlenka se s ním spojuje prakticky dodnes. Islamismus lze chápat také jako jakousi formu antiglobalizační revolty. Země Blízkého východu zažívají příliš rychlou modernizaci. Změny v samotné společnosti, ve způsobu života přichází rovněž velmi rychle. Únik z tohoto stavu nabízejí právě fundamentalisté. Těžko říct zda jsou fundamentalisté schopní tento trend zastavit nebo naopak zařadit pomyslný „zpětný chod“ a vrátit se do minulosti. V některých odvětvích se jim to jistě zdaří (např. ve způsobu oblékání), ale v jiných to tak snadno nepůjde, protože jsou až příliš lákavá (nové elektronika, PC apod.). Zde můžeme zaznamenat i určitý rozpor, kdy se fundamentalista snaží vrátit zpět „zlaté časy“, ale k tomu se nebojí použít nejmodernějších technologií, které naše doba nabízí. Problémem fundamentalismu jsou jeho radikální formy. Organizované skupiny náboženských fanatiků se nespokojí s tím, že pouze oni jsou oddáni jediné „správné“ víře, ale chtějí, aby na tuto víru ve své nejextrémnější zbožnosti přešli i ostatní. Nástroje k prosazení těchto cílů jsou rozmanité. Přes pouliční agitaci po provádění teroristických akcí, při nichž umírají desítky lidí.

Specifický je fundamentalismus u evropských imigrantů. Krize identity potomků prvních přistěhovalců, kteří se střetávají s evropskou kulturou postavenou na převážně křesťanských hodnotách, žene tyto jedince do mešit, v nichž se snaží hledat odpovědi na otázky běžného života. Rady získané v těchto místech ovšem většinou nevedou k postupnému začlenění do dané společnosti, ale spíše vedou k odloučení od ní a vzrůstá averze vůči ní. Poté můžeme být svědky toho, jak islamističtí předáci v Belgii prohlašují: „*My muslimové nemáme pro vás nevěřící a váš životní styl ani špetku úcty. Naše náboženství je nadřazené tomu vašemu. Pokud se vám to nelíbí, můžete se z Belgie odstěhovat.*“¹²⁴ Vize jak tento „souboj“ kultur dopadne, jsou různé. Někteří si myslí, že se islám tak jako kdysi, křesťanství reformuje a stane se z něj opravdu mírové, nenásilné náboženství tak jak dnes vypadá to křesťanské. Jeho radikální formy budou potlačeny.

¹²⁴ **Internet [online], [cit. 2013-06-13]**

<http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/269997-islamista-sokoval-belgicany-respektujte-nas-nebo-zmizte.html>

K tomu by mohl pomoci i případný smír mezi Palestinci a Izraelci. Vyřešení napjatého stavu mezi Izraelem a arabskými státy bylo jistě dobrý krokem. Jiní si zase myslí, že současná pozice islamistů je neotřesitelná. Tažení „křížáckých vojsk“ v Afghánistánu a v Iráku lze hodnotit rozporuplně. Sám bych ho hodnotil jako debakl. Vojska USA a jejich spojenců okupují tyto země již přes deset let a snahy o demokratizaci režimů v této oblasti selhávají. Gerilová válka s teroristy stála již desetitisíce obětí a stovky miliard dolarů. To posiluje víru islamistů v jejich konečném vítězství. Evropa se podle některých názorů islamizuje. Islamisté vstupují do radnic, do parlamentů a jiných orgánů, kde samozřejmě prosazují své islamistické vize. Multikulturní společnost na západě selhává, přiznávají to i někteří přední evropští politici, ale neudělají nic proto, aby tento trend zastavili. O některých evropských zemích se tvrdí, že do několika desetiletí budou islámské nebo, že původní evropské obyvatelstvo bude v menšině a bude postupně nahrazováno potomky imigrantů. Cestu si ovšem, každý národ volí sám a za špatná rozhodnutí musí každý nést následky. Největší otázkou je zda fundamentalisté budou slavit úspěch za desítky let v Evropě či nikoliv. Pokud ano, jak tak bude nový fundamentalismus vypadat a jaký bude mít vliv na nové státy a mezinárodní bezpečnost.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- ČEJKA M., *Judaismus a politika v Izraeli*, Barrister & Principal, o. s., Brno, 2009,
ISBN 978-80-87029-39-8
- ČERNÝ, K. *Svět politického islámu – Politické probuzení Blízkého východu*. Praha:
Nakladatelství Lidové noviny, 2012
ISBN 978-80-7422-166-8
- DUKE D., *Moje probuzení*, Kontingent Press, Praha, 2009
ISBN 978-80-254-4167-1
- Encyklopedie historie světa, OTTOVO nakladatelství, s. r. o. Praha, 2001
ISBN 80-7181-567-5
- HEYWOOD, A. *Politické ideologie*. 4 vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008
ISBN 978-80-7380-137-3
- KROPÁČEK L. *Islámský fundamentalismus*. Praha, Vyšehrad. spol. s. r. o., 1996
ISBN 80-7021-168-7
- LHOŤAN L. *Islám a islamismus v České republice*, Lukáš Lhoťan v Pstruží,
www.lukaslhotan.cz, 2011,
ISBN 978-80-904942-1-6
- MÜLLER Z., *Svaté války a civilizační tolerance*. Praha, ACADEMIA, 2005
ISBN 80-200-1355-5
- POLREICH M., *Utajená zákulisí*, Petrklíč, Havlíčkův Brod, 2009
ISBN 978-80-7229-232-5
- SVOJTKA & CO., *Encyklopedie světový terorismus od starověku až po útok na USA*,
2001.
ISBN 80-7237-340-4
- ULFKOTTE U. *Hrozba terorismu*, Euromedia Group, k. s., Praha, 2003,
ISBN 80-249-0162-5

INTERNETOVÉ ODKAZY

Internet [online], [cit. 2013-01-10]

http://www.tyden.cz/rubriky/zahranici/amerika/v-usa-poprve-netvori-vetsinu-lidi-protestanti_248435.html

Internet [online], [cit. 2013-01-10]

www.volby.cz/pls/kz2012/kz62?xjazyk=CZ&xdatum=20122012

Internet [online], [cit. 2013-01-10]

<http://www.denik.cz/jihocesky-kraj/demonstrovali-proti-komunistum-v-rade-kraje-uz-poctvrte-20130126-jxzy.html>

Internet [online], [cit. 2013-01-10]

<http://www.denik.cz/zlinsky-kraj/aktualne-pred-krajiskym-uradem-protestuje-dve-ste-lidi-20121108-2mz2.html>

Internet [online], [cit. 2013-01-10]

<http://www.denik.cz/ustecky-kraj/krajske-volby-spolecnost-se-neradikalizuje-hleda-reseni-20121017-9nk7.html>

Internet [online], [cit. 2013-01-11]

www.mvcr.cz/soubor/sod-2010-pdf.aspx

Internet [online], [cit. 2013-01-14]

<http://www.znamenicasu.cz/milenium-tisicilete-kralovstvi/>

Internet [online], [cit. 2013-01-11]

<http://www.krestandnes.cz/article.htm?vars=pakistanska-krestanka-asia-bibi-ceka-jiz-dva-roky-na-popravu-odmitla-prestoupit-na-islam/18462>

Internet [online], [cit. 2013-01-11]

<http://www.freeasiabibi.co.uk/home.cfm>

Internet [online], [cit. 2013-01-11]

<http://www.novinky.cz/koktej/199868-zname-polske-zpevacce-hrozi-dva-roky-vezeni-kvuli-rouhani.html>

Internet [online], [cit. 2013-01-11]

[http://en.wikipedia.org/wiki/Doda_\(singer\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Doda_(singer))

Internet [online], [cit. 2013-01-15]

<https://www.euroskop.cz/8801/19943/clanek/bez-internetu-by-arabske-jaro-2011-neprišlo/>

Internet [online], [cit. 2013-01-15]

www.sme.sk/c/118286/teroristické-tabory-zo-satelitu.html

Internet [online], [cit. 2013-01-15]

www.neaktuality.cz/krimi/masakr-waco-nepovedeny-zasah-si-vyzadal-85-zivotu/

Internet [online], [cit. 2013-02-19]

<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/215643-mezinarodni-trestni-tribunal-by-mel-zacit-soudit-syrii/>

Internet [online], [cit. 2013-01-15]

<http://cs.wikipedia.org/wiki/K%C5%99es%C5%A5anstv%C3%AD>

Internet [online], [cit. 2013-01-15]

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Arkona>

Internet [online], [cit. 2013-03-20]

<http://www.rexter.cz/protipotravy-terorismus/2003/11/01/>

Internet [online], [cit. 2013-03-20]

http://en.wikipedia.org/wiki/Assassination_of_George_Tiller

Internet [online], [cit. 2013-05-05]

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Judaismus>

Internet [online], [cit. 2013-05-05]

<http://www.iencyklopedie.cz/judaismus/>

Internet [online], [cit. 2013-05-05]

<http://www.fzo.cz/o-nas/statistika/>

Internet [online], [cit. 2013-05-05]

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Herzl>

Internet [online], [cit. 2013-05-15]

<http://www.ztis.cz/rubrika/antisemitismus/clanek/prvni-arabsky-preklad-talmudu-opatren-antisemitsko>

Internet [online], [cit. 2013-05-15]

http://zpravy.idnes.cz/izrael-je-rasisticky-a-stejne-fanaticky-jako-islam-tvrdi-spisovatel-1gj-zahranicni.aspx?c=A120626_100522_zahranicni_skr

Internet [online], [cit. 2013-05-15]

<http://freeglobe.parlamentnilisty.cz/Articles/2465-protikrestanske-utoky-zidovskych-extremistu-v-izraeli-pokracuji-jezis-je-podle-nich-opice.aspx>

Internet [online], [cit. 2013-05-15]

<http://freeglobe.parlamentnilisty.cz/Articles/2526-nenavist-ke-krestanum-se-uci-na-izraelskych-skolach-a-v-talmudu.aspx>

Internet [online], [cit. 2013-05-15]

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Isl%C3%A1m>

Internet [online], [cit. 2013-05-15]

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Mohamed>

Internet [online], [cit. 2013-05-24]

<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/224234-strety-mez-i-irackymi-siity-a-sunnity-uz-si-vyzadaly-desitky-mrtvych/>

Internet [online], [cit. 2013-05-24]

http://www.tyden.cz/rubriky/zahranici/asie-a-oceanie/v-syrii-se-vzajemne-pobijeji-zahranicni-siite-a-sunnite_249249.html

Internet [online], [cit. 2013-05-24]

<http://www.muslimskaunie.cz/-co-je-islam-----.html>

Internet [online], [cit. 2013-05-25]

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Islamismus>

Internet [online], [cit. 2013-05-25]

http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=UI2E4MsC4kk#!

Internet [online], [cit. 2013-05-25]

http://neviditelnypes.lidovky.cz/spolecnost-umirneny-muslim-dle-p_spolecnost.asp?c=A110102_171551_p_spolecnost_wag

Internet [online], [cit. 2013-05-25]

http://www.tyden.cz/rubriky/zahranici/asie-a-oceanie/od-mesit-jako-bajonetu-k-nejmocnejsimu-turkovi-po-aturkovi_265617.html

Internet [online], [cit. 2013-05-28]

<http://www.islamweb.sk/stranky/kniznica/Clanky/157.htm>

Internet [online], [cit. 2013-05-28]

<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/blogy/213316-kdo-je-pravy-muslim/>

Internet [online], [cit. 2013-05-28]

<http://nebezpeci.blogspot.cz/2006/03/kdo-je-umrnn-muslim.html>

Internet [online], [cit. 2013-05-28]

<http://aktualne.centrum.cz/zahranici/blizky-vychod/clanek.phtml?id=769877>

Internet [online], [cit. 2013-06-01]

<http://magazin.specialista.info/view.php?cisloclanku=2005090402>

Internet [online], [cit. 2013-06-01]

<http://zpravy.ihned.cz/c1-59614270-hamas-prosadi-zmeny-ve-skolach-ve-jmenu-pocestnosti-rozdeli-divky-a-chlapce-uz-od-9-let>

Internet [online], [cit. 2013-06-01]

<http://www.sekuritaci.cz/promeny-teroristicky-metod-hamasu/>

Internet [online], [cit. 2013-06-01]

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Al-K%C3%A1ida>

Internet [online], [cit. 2013-06-01]

<http://zpravy.ihned.cz/c1-59993090-al-kaida-v-syrii-otevrela-oddeleni-na-reseni-stiznosti-viniky-potresta-podle-prava-saria>

Internet [online], [cit. 2013-06-01]

http://is.muni.cz/th/156229/fss_b/bakalarska_prace.pdf

Internet [online], [cit. 2013-06-01]

http://cs.wikipedia.org/wiki/Sa%C3%BAdsk%C3%A1_Ar%C3%A1bie

Internet [online], [cit. 2013-06-08]

http://www.rozhlas.cz/radiozurnal/dvacetminut/_zprava/lukas-lhotan-autor-knihy-islam-a-islamismus-v-ceske-republice--1142975

Internet [online], [cit. 2013-06-08]

http://www.vzdelavaci-institut.info/?q=system/files/Islam_v_Evrope.pdf

Internet [online], [cit. 2013-06-08]

<http://euportal.parlamentnilisty.cz/PrintArticle>

Internet [online], [cit. 2013-06-08]

http://www.vzdelavaci-institut.info/?q=system/files/Islam_v_Evrope.pdf

Internet [online], [cit. 2013-06-08]

http://zpravy.idnes.cz/lee-rigby-obet-utoku-londyn-dfw-/zahranicni.aspx?c=A130524_112423_zahranicni_ert

Internet [online], [cit. 2013-06-08]

<http://www.express.co.uk/news/uk/402548/English-Defence-League-protest-met-with-cries-of-Nazi-scum-off-our-streets-in-Newcastle>

Internet [online], [cit. 2013-06-08]

<http://www.ac24.cz/zpravy-ze-sveta/2144-radnice-vetovala-vystaveni-anglicke-vlajky-protize-je-urazлива-pro-muslimy>

Internet [online], [cit. 2013-06-09]

http://www.tyden.cz/rubriky/relax/cestovani/vanocni-strom-rozestval-bruselany_252184.html

Internet [online], [cit. 2013-06-09]

<http://lukasshotan.blog.idnes.cz/c/312961/Zakazi-vladnouci-muslimove-evropske-mensine-slavit-vanoce.html>

Internet [online], [cit. 2013-06-09]

http://www.rozhlas.cz/zpravy/zahranici/_zprava/181732

Internet [online], [cit. 2013-06-09]

<http://www.denikreferendum.cz/clanek/8748-od-protestu-vuci-karikaturam-proroka-mohameda-uplynulo-pet-let>

Internet [online], [cit. 2013-06-09]

http://cs.wikipedia.org/wiki/Nepokoje_ve_Francii_2005

Internet [online], [cit. 2013-06-09]

http://www.tyden.cz/rubriky/zahranici/evropa/nepokoje-ve-svedsku-vytrznici-zapalili-skoly-i-dum-policajtu_271129.html

Internet [online], [cit. 2013-06-09]

<http://lukasshotan.blog.idnes.cz/c/297963/Norska-ministryne-Nucene-snatky-jsou-legalni-a-v-poradku.html>

Internet [online], [cit. 2013-06-10]

<http://cs.wikipedia.org/wiki/D%C5%BEih%C3%A1d>

Internet [online], [cit. 2013-06-10]

http://zpravy.idnes.cz/vyznam-slova-dzihad-teni-jen-negativni-dya-/zahranicni.aspx?c=A130205_224428_zahranicni_brm

Internet [online], [cit. 2013-06-10]

http://www.rozhlas.cz/zpravy/11zari2001/_zprava/dzihad-islamske-koncepce-sireni-viry--17177

Internet [online], [cit. 2013-06-10]

<http://cs.wikipedia.org/wiki/D%C5%BEih%C3%A1d>

Internet [online], [cit. 2013-06-10]

<http://www.atlanka.net/index.php?text=415-dzihad-a-jeho-cil>

Internet [online], [cit. 2013-06-10]

<http://lukaslhotan.blog.idnes.cz/c/244828/Co-je-to-dzihad-A-je-hrozbou-pro-Moravu-a-Cechy.html>

Internet [online], [cit. 2013-06-10]

<http://aktualne.centrum.cz/zahranici/blizky-vychod/clanek.phtml?id=293176>

Internet [online], [cit. 2013-06-10]

http://technet.idnes.cz/syrske-povstani-youtube-facebook-dlx-vojenstvi.aspx?c=A120718_183711_vojenstvi_mla

Internet [online], [cit. 2013-06-12]

www.mvcr.cz/soubor/3-nap-2013-material-pdf.aspx

Internet [online], [cit. 2013-06-12]

http://neviditelnypes.lidovky.cz/evropa-zakaz-minaretu-jak-ho-interpretovat-fe2-p_zahranici.asp?c=A091202_202210_p_zahranici_wag

Internet [online], [cit. 2013-06-13]

<http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/269997-islamista-sokoval-belgicany-respektujte-nas-nebo-zmizte.html>

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Jan Šťastný

Obor: Bezpečnostní studia

Forma studia: dálkové studium

Název práce: Islámský fundamentalismus

Rok: 2013

Počet stran: 50

Celkový počet stran příloh: 0

Počet titulů české literatury a pramenů: 6

Počet titulů zahraniční literatury a pramenů: 5

Počet internetových zdrojů: 71

Vedoucí práce: Doc. Ing. Dr. Štefan Danics, Ph.D